Nové Sučianske zvesti 3

NOVINY OBCE SUČANY

2018

www.sucany.sk

NEPREDAJNÉ • XXIV. ROČNÍK • OKTÓBER 2018

SUČANY

MONOGRAFIA OBCE

Vážení spoluobčania !

Vzhľadom k tomu, že za chvíľu uplynú štyri roky, počas ktorých som ja, ako aj poslanci obecného zastupiteľstva vykonávali svoju funkciu, rád by som vám, občanom priblížil to, čo sa nám za volebné obdobie 2014-2018, vďaka spolupráci obecného zastupiteľstva a vedenia obce, podarilo zrealizovať. Podarilo sa nám zastabilizovať obecné financie, podľa stanoviska nezávislej agentúry INEKO, ktorá sa zaoberá hospodárením miest a obcí, obec Sučany má „výborné finančné zdravie“. Obec vykázala od roku 2014 každý rok cca 250 tis. € na prebytku hospodárenia. Podarilo sa nám spustiť, ako jednej z mála obcí na Slovensku, úplne nový systém vymáhania nedoplatkov na daniach a poplatkoch za odpad, kedy obec zabezpečuje vlastnými pracovníkmi exekúcie a občan tak neplatí neúmerne vysoké poplatky exekútorovi.

Na obecnom zastupiteľstve sme zaviedli pre občanov možnosť prísť v určenom čase diskutovať o problémoch, ktoré ich trápia. A občania túto možnosť aj využívajú. Pokiaľ to bolo možné, snažili sme sa im s ich problémami pomôcť a vyriešiť ich. Na web stránke obce sú všetky zmluvy, objednávky i faktúry a občania tak majú prehľad o každodennej práci obecného úradu. Zároveň web stránka obsahuje pozvánky na podujatia organizované obcou alebo realizované v obci, prezentácie či už osobností alebo histórie i informácie o jednotlivých činnostiach zabezpečovaných obcou a jej pracovníkmi. Na facebook profile obec tak isto zverejňuje aktuálne informácie, na ktoré občania reagujú a obec ich podnety využíva v ďalšej činnosti. Na zabezpečení poriadku aktívne pracujú členovia hasičského zboru, pričom posledný rok fungujú tiež štyria členovia miestnej občianskej poriadkovej služby, na činnosť ktorých sa podarilo zohnať finančné zdroje z eurofondov a podľa zmluvy by v obci mali pôsobiť tri roky. Tí dbajú o poriadok hlavne v problémových lokalitách, ale môžete ich vidieť aj na námestí, pri škole a na iných miestach v obci podľa potreby. Rozšírili sme kamerový systém o ďalších 10 kamier, ktoré slúžia najmä preventívne. Obci sa ďalej podarilo získať z iných zdrojov cca 30 tis. € a vybudovať tak novú garáž za hasičiarňou pre rozrastajúci sa vozový park obce, nakoľko obec zakúpila nový traktor potrebný pre práce v obci a darom získala vozidlo IVECO, protipovodňový vozík, plošinu i nákladné vozidlo.

Začali sme tiež s premiestňovaním občanov rómskej národnosti bývajúcich v kontajneroch pri železničnej stanici, ako aj niektorých z „Alžbetinho dvora“ do domov na Ul. Pri Váhu. Podarilo sa nám získať temer 150 tis. € z eurofondov a z týchto peňazí sme zrealizovali prestavbu nevyužívanej budovy bývalej reštaurácie Gól na komunitné centrum, kde sa budú členovia z marginalizovaných skupín učiť starostlivosti o dieťa, práce v kuchyni ap. Obci sa podarilo získať financie na dve pracovníčky, ktoré zabezpečujú terénnu sociálnu prácu najmä v rómskej komunite.

Vypomáhali sme dotáciami všetkým spoločenským organizáciám či občianskym združeniam v obci, ktoré o to požiadali – Jednota dôchodcov, SZPB, SZŤZP, Živena, Matica slovenská, financie sme poskytli aj športovým organizáciám, či už to boli futbalisti, kolkári, stolní tenisti, skialpinisti, turisti, volejbalisti či tenisti. Pomáhali sme tiež obom cirkevným zborom i Domu dobrého pastiera, v ktorom sú umiestnení i občania zo Sučian.

V rámci investícií sme v priestore ihriska na Ul. Kollárovej zrekonštruovali strechu na kolkárni i zábradlie okolo ihriska, vybudovali sme tribúnu i nové kontajnerové šatne. Teší ma, že uvedené sa pozitívne prejavuje najmä v záujme mladej generácie, veď v súčasnosti v obci fungujú tri žiacke družstvá futbalistov. Podarilo sa nám tiež získať pozemky, na ktorých sú kurty pri vodnej elektrárni, pričom záujmom obce je, aby sa aj tento priestor rozvíjal a aby tu predmetné športoviská pôsobili aj naďalej. Začali sme organizovať športový deň obce, na ktorom si každý občan môže vyskúšať športoviská v našej obci.

V rámci kultúrnych aktivít ako jednu z najvýznamnejších udalostí hodnotím tvorbu novej monografie obce, pričom jej kvalitu dokážu

posúdiť všetci občania aj po mnohých rokoch. Obec každoročne poriada oslavy pre našich jubilantov, naše ženy, matky, učiteľov a posledné dva roky aj pre našich lekárov. Samozrejmosťou sú oslavy oslobodenia obce i výročia SNP, ako aj Hodžove dni, ktoré sú každoročne organizované na veľmi vysokej úrovni. Ako pripomienku nežnej revolúcie organizovali sme každý rok besedu s významnými aktérmi týchto dní a privítali sme napríklad Ferka Mikloška či Jána Budaja. Na veľmi vysokej úrovni fungovala spolupráca s predstaviteľmi nášho družobného mesta Fulnek, ktoré viedli ku každoročnej výmennej návšteve našich občanov v rámci oboch obcí. V našej obci sa začali znovu organizovať jedenástky ako aj veľmi populárny turčiansky kotlík, kde si každoročne zmerajú sily stovky nadšencov guľášu. Pristúpili sme k časovej zmene organizovania sučianskeho jarmoku, ktorý sme presunuli na začiatok decembra a spojili s akciami pre deti i gurmánov dobrej diviny, nakoľko nám pri organizovaní ochotne pomáhajú naši poľovníci.

Cesty v obci sú vo veľmi zlom technickom stave. Preto sme pristúpili ku kompletnej obnove asfaltového povrchu v celej šírke na Ul. Tehelná, Komenského, Vrútocká, Hrabinská, 29. augusta, časti ulíc Fučíkova , Čsl. armády a Ďurka Langsfelda. V rámci ochrany a zlepšenia životného prostredia v minulom roku sme získali cca 30 tis. € a zlikvidovali dve čierne skládky v katastri našej obce. V tomto roku sme zas získali z eurofondov cca 95 tis. €, za ktoré zakúpime 715 záhradných kompostérov pre našich občanov.

Obec tiež spolupracuje so zástupcami firiem a podnikateľov v obci. V rámci priemyselnej zóny sa rozvíjajú existujúce i nové závody, pričom stúpa zamestnanosť i občanov z našej obce. V súčasnosti sa predstavitelia firiem potýkajú skôr s problémom nedostatku pracovných síl. Preto obec začala v spolupráci s priemyselnými závodmi v tejto lokalite organizovať deň otvorených dverí s cieľom ukázať a vysvetliť našim deťom, ktoré sa rozhodujú o svojej budúcnosti, výhody zamestnania v týchto fabrikách.

V tomto a minulom roku sa nám podarilo vymeniť všetky svietidlá verejného osvetlenia, pričom sme pridali ďalších 280 kusov. Myslím, že každý vidí zreteľný rozdiel medzi minulým a súčasným stavom. Napriek zvýšeniu počtu svietidiel celková spotreba elektrickej energie je približne na rovnakej úrovni, nakoľko obec zabezpečila, aby nové svietidlá boli úsporné a ekologické. Upravili a zrekonštruovali sme priestory v dome smútku, ktoré sú teraz hodné svojho významu. Zrealizovali sme tiež rozšírenie v južnej časti, kde pribudla úplne nová časť s chodníkom aj s inžinierskymi sieťami a do ktorej budú už v blízkej budúcnosti pribúdať nové hrobové miesta. Zrekonštruovali sme vstup do cintorína, pričom sme vybudovali nový pamätník padlým v 1. svetovej vojne, na výstavbu ktorého sa nám podarilo získať financie z eurofondov.

V rámci škôl obec v maximálnej miere vychádzala v ústrety požiadavkám našich ZŠ i MŠ ako aj v rámci možnosti i predstaviteľom anglického gymnázia v obci. Podľa potreby zakúpila rôzne vybavenie najmä do jedální MŠ i ZŠ, zrealizovala opravu podlahy pergoly v MŠ /pričom je potrebné pokračovať uteplením/ a vybudovala novú jedáleň pre našich najmenších v MŠ. Každý rok obec investovala do obnovy detských parkov v celej obci a vybudovala nové workoutové ihrisko.

Podľa zoznamu je zrejmé, že sa nám za štyri roky podarilo zrealizovať veľa úspešných projektov. Chcel by som sa za vykonanú prácu poďakovať všetkým poslancom obecného zastupiteľstva, pracovníkom obecného úradu, hasičom, pracovníkom školy i škôlky a všetkým tým, ktorí šírili dobré meno našej obce, či už členom spoločenských organizácií, športovcom ako aj ostatným občanom. Osobitne by som chcel poďakovať súčasným i bývalým farárom v obci, najmä rímskokatolíckemu farárovi p. Pavlovi Pečkovi a evanjelickému farárovi p. Danielovi Beňuchovi za dobrú spoluprácu a vzájomné porozumenie.

Veľa výziev nás však čaká aj v blízkej budúcnosti. Práca v komunálnej politike nie je jednoduchá. Je potrebná znalosť mnohých zákonov, znalosť miestneho prostredia, ľudí, nevyhnutná je odbornosť pri riešení mnohých problémov.

Naša obec sa potešiteľne rozrastá. Prakticky v každej časti sú pozemky, na ktorých je možné stavať nové domy. A nové domy si ľudia aj stavajú. Obec tiež zakúpila objekt psychiatrie na Hradiskách a zabezpečí tam vybudovanie nových 40 bytov, ktoré budú k dispozícii možno už v lete budúceho roka najmä pre mladé rodiny, ale aj pre záujemcov, ktorí našli prácu v Sučanoch. Ako jednej z mála obcí sa zvyšuje každoročne počet obyvateľov. Noví ľudia tu nachádzajú príjemné prostredie, veľmi dobrú dopravnú sieť s napojením sa na diaľnicu i železnicu, dostatok práce a najmä príjemných ľudí, ktorí ich tu vítajú.

Na záver Vám všetkým želám veľa zdravia, osobnej pohody, šťastia, radosti a vzájomného porozumenia.

Ing. Vladimír Plžik,
starosta obce

UZNESENIA Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V SUČANOCH, KONANÉHO 19. JÚNA 2018

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a zobralo na vedomie:

– plnenie uznesení z predchádzajúceho zasadania obecného zastupiteľstva,
– Správu hlavnej kontrolórky o výsledkoch vykonaných kontrol,
– Správu č. 5/2018 z kontroly ochrany majetku obce z hľadiska Zákona č. 311/2001 Z.z.,Zákonníka práce v rozpočtovej organizácií – Základná škola SNP v Sučanoch
– Správu č. 6/2018 z kontroly plnenia rozpočtu príjmov a čerpania rozpočtu výdavkov v rozpočtovej organizácií – Základná škola SNP v Sučanoch v roku 2017,
– informácie o projektoch a zrealizovaných investičných zámeroch obce Sučany/Komunitné centrum, prístavba garáže hasičskej stanice, kontajnerové šatne, obytné kontajnery, verejné osvetlenie, elektromobil ai./,
– informácie o kultúrnych akciách /XIV. ročník DMH, XIV. ročník Jedenástky 2018, ai./,
– správy z činnosti komisií OcZ obce Sučany,
– Stav čerpania finančných prostriedkov k 31. 3. 2018,

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo:

– členov návrhovej komisie : Mgr. Veronika Ďaďová, Mgr. Róbert Kováč,
– overovateľov zápisnice: Ing. Ján Jamriška, Jaroslav Makovník,
– program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa predloženého návrhu v pozvánke s nasledujúcimi zmenami: zmena bodu 16 Dotácia pre Rímskokatolícku cirkev farnosť Sučany na znenie:16 Poskytnutie dotácií z rozpočtu obce a doplnenie bodu 20 Návrh na udelenie ceny obce Sučany,
– Plán kontrolnej činnosti na II. polrok 2018.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo zmeny rozpočtu v položkách nasledovne:

Príjem:
454-použitie fondu /zeleň/ + 3 200 €
Výdaj:
01.1.1.0 - 630 - Tovary a služby / prekládka stĺpu / - 10 000 €
05.1.0 - 630 - Tovary a služby / kompostéry / - 15 000 €
01.1.1. - 716 - Projektová dokumentácia + 30 000 €
06.6.0 - 717 - Kanalizácia ul. Pri Váhu - 15 000 €
08.4.0 - 717 - Vstup do cintorína + 10 000 €
05.1.0 – 714 – Nákup kosačky /FO/ + 3 200 €.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo autoremedúru pôvodného Uznesenia č. 152/2017 ods. IV.

a/ zo znenia: použitie rezervného fondu vo výške 290 000,-€ na kapitálové výdavky v roku 2018 a to na:
Príjem:
454 – Použitie RF +290 000,- €
Výdaj:
03.2.0 - 717 - Výstavba garáže DHZO +20 000,- €
09.1.2 - 717 - Rekonštrukcia biol. laboratórií ZŠ +23 000,- €
05.1.0 - 714 - Nákup kosačky +4 000,- €
06.4.0 - 717 - Rekonštrukcia verejného osvetlenia +77 000,- €
04.4.1 - 717 - Rekonštrukcia komunikácií +66 000,- €
04.5.1 – 717 – Vybudovanie cyklocestičky +20 000,- €
06.6.0 – 717 – Vybudovanie kanalizácie ul. Pri Váhu +20 000,- €

06.6.0 – 717 – Rekonštrukcia obytných kontajnerov +10 000,- €
08.4.0 – 717 – Rekonštrukcia vstup cintorín +50 000,- €

b/ na nové znenie: použitie rezervného fondu vo výške 290 000,-€ na kapitálové výdavky v roku 2018 a to na:

Príjem:
454 – Použitie RF +290 000,- €

Výdaj:
03.2.0 - 717 - Výstavba garáže DHZO +20 000,- €
08.1.0 - 717 – Výstavba šatní +23 000,- €
05.1.0 - 714 - Nákup kosačky +4 000,- €
06.4.0 - 717 - Rekonštrukcia verejného osvetlenia +77 000,- €
04.4.1 - 717 - Rekonštrukcia komunikácií +66 000,- €
04.5.1 – 717 – Vybudovanie cyklocestičky +20 000,- €
06.6.0 – 717 – Vybudovanie kanalizácie ul. Pri Váhu +5 000,- €
06.6.0 – 717 – Rekonštrukcia obytných kontajnerov +10 000,- €
08.4.0 – 717 – Rekonštrukcia vstup cintorín +50 000,- €
04.4.3 – 716 – Projektová dokumentácia +15.000,- €

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo:
– dodatok č. 1 k VZN obce Sučany č. 2/2015 o podmienkach a spôsobe realizácie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančného charakteru,
– Komunitný plán obce Sučany na roky 2018-2022,
– **predĺženie nájomných zmlúv na jednoizbové nájomné byty** na ul. Tehelná 5,7,9,11,
na obdobie do 30. 09. 2019 pre nasledovných nájomníkov:
1. Rastislav Chabada, ul. Tehelná 5
2. Emil Facuna, ul. Tehelná 7
3. Michaela Hlaďová /Miháliková/, ul. Tehelná 7
4. Renáta Farkašová, ul. Tehelná 9,
– **zmenu nájomcu jednoizbového nájomného bytu** na ul. Tehelná 11, zo súčasného nájomcu Magdalény Václavíkovej /manželky/ na Tibora Václavíka /manžela/a predĺženie nájomnej zmluvy na jednoizbový byt Tiborovi Václavíkovi, ul. Tehelná 11 /byt č.1/ na dobu 10 rokov , t. j. do 30. 09. 2028 zo zdravotných dôvodov v zmysle VZN č. 3/2014 čl. 5
bod 6, nakoľko menovaný je vlastníkom preukazu ŤZP,
– **predĺženie nájomných zmlúv na trojizbové nájomné byty** na ul. Tehelná 5,7,9,11, na obdobie do 31. 08. 2021 pre nasledovných nájomníkov:
Katarína Slaná, Erika Pavlišová, Ján Džugan, Ján Skrisa, Emília Kozáková, Ivana Zacharová, Miroslav Varga, Karol Molnár, Alžbeta Šalagová, Peter Brveník, Anna Slováková, Viera Schneiderová, Ivan Majtáň, Vladimír Mihálik, Adriana Tácelová, Július Sajdák, Alena Chvojková, Peter Potoč, Lenka Lipničanová, Andrea Ondrušková, Silvester Ondák, Renáta Skokňová, Alena Ondrejkovičová, Marta Salvová,
– **predĺženie nájomných zmlúv na prenájom** rodinného domu s dvoma bytovými jednotkami na ul. Pri Váhu 477/7 na dobu 1 roka do 30. 06. 2019 pre nájomníkov:
1. Dagmar Puškovú
2. Marcelu Končekovú.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a neschválilo:
– návrh Slovenského pozemkového fondu na odpredaj pozemku KNC 1708/19 o výmere 347 m2 za 11,57 za m2 t.j. v cene 4 014, - €.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a určuje:
a) v súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 346/1990 Z.z. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov pre voľby do orgánov samosprávy obcí v roku 2018 v obci Sučany jeden volebný obvod
b) v súlade s § 11 ods. 4 písm. i) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov na volebné obdobie 2018 - 2022 rozsah výkonu funkcie starostu obce Sučany takto : plný úväzok.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo:
– zriadenie vecného bremena v prospech Stredoslovenskej distribučnej, a.s., IČO 36 442 151, spočívajúceho v práve uloženia elektrického vedenia a zriadenia ochranného pásma 1 m na každú stranu od vedenia na pozemok parc. KN E 1972, ostatné plochy o výmere 3882 m2 v rozsahu dielu č. 13 o výmere 8 m2 a dielu č. 14 o výmere 69 m2 vymedzenom geometrickým plánom č. 26/2017 vypracovaným geodetom – Ing. Jozef Pažický dňa 05.05.2017 za jednorazovú odplatu 141,68 €. Vlastníctvo nehnuteľnosti, ktorá bude zaťažená vecným bremenom je evidované Okresným úradom, katastrálnym odborom Martin na liste vlastníctva č. 3343 pre katastrálne územie Sučan,
– a/ Autoremedúru Uznesenia č. 58/2018 v časti II. Schvaľuje poskytnutie dotácie z rozpočtu obce Sučany nasledovným CVČ: ZŠ a MŠ A. Bernoláka Martin 490,- €,
b/ na nové znenie : Schvaľuje poskytnutie dotácie z rozpočtu obce Sučany CVČ Katolícka ZŠ a MŠ A. Bernoláka Martin vo výške 490,- €,
– stanovenie predajnej ceny Monografie obce Sučany v množstve jeden kus pre jednu domácnosť v Sučanoch v čiastke 5 €/ks a ceny na jej voľný predaj v čiastke 20 €/ks,
– poskytnutie dotácií z rozpočtu obce Sučany pre spoločenské a cirkevné organizácie:
a/ Sučianka, o.z. vo výške 700 € na nákup krojov a doplnkov pre členov súboru
b/ Rímskokatolícka cirkev farnosť Sučany, IČO 31939066 vo výške 200 € na zakúpenie tričiek pre deti, ktoré sa zúčastnia letného tábora v mesiaci august 2018,
– návrh na udelenie Ceny obce Sučany p. Václavovi Dvoračekovi in memoriam za rozvoj športu– turistiky s udelením vecného daru v hodnote do 200 eur, dar bude odovzdaný rodine p. Dvoráčka.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a odvolalo:
– Františka Galisa z funkcie člena komisie kultúry a športu na základe návrhu predsedu komisie.

Upravila Veronika Ďaďová, úplnú verziu nájdete na www.sucany.sk

UZNESENIA Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V SUČANOCH, KONANÉHO 11. SEPTEMBRA 2018

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo:
– členov návrhovej komisie: Bc. Ján Adamovský, Mgr. Veronika Ďaďová,
– overovateľov zápisnice: MUDr. Iveta Trnovská, MPH., JUDr. Mgr. Peter Belica,
– program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa predloženého návrhu v pozvánke, s doplnením bodu 8. Poskytnutie dotácie z rozpočtu obce Sučany pre FO Tatran Sučany,
9. Odmena hlavnej kontrolórke obce Sučany za 1. polrok 2018,

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo a zobralo na vedomie:
– plnenie uznesení z predchádzajúceho zasadania obecného zastupiteľstva,
– Správu hlavnej kontrolórky o výsledkoch vykonaných kontrol,Správu č. 7/2018 z kontroly bežných príjmov: položka 121: daň z nehnuteľností v roku 2017 (ulice 1. mája a Kollárová),Správu č. 8/2018 z kontroly spotreby energií v roku 2017,Správu č. 9/2018 z kontroly bežných príjmov: položka 121: daň z nehnuteľnosti v roku 2017(ulice Hlavná a Fučíkova).

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo:
Zmeny rozpočtu v položkách nasledovne
Výdaj:
04.5.1. - 717 – Vybudovanie cyklocestičky - 20 000 €
04.5.1. – 717 – Rekonštrukcia komunikácií + 13 000 €
08.4.0. – 717 – Rekonštrukcia vstup do cintorína + 7 000 €,
– **Autoremedúru pôvodného Uznesenia č.** 74/2018
použitie rezervného fondu vo výške 290 000,-€

na kapitálové výdavky v roku 2018 a to na:
Príjem:
454 – Použitie RF +290 000,- €
Výdaj:
03.2.0 - 717 - Výstavba garáže DHZO +20 000,- €
08.1.0.- 717 – Výstavba šatní +23 000,- €
05.1.0 - 714 - Nákup kosačky +4 000,- €
06.4.0 - 717 - Rekonštrukcia verejného osvetlenia +77 000,- €
04.4.1 - 717 - Rekonštrukcia komunikácií +66 000,- €
04.5.1 – 717 – Vybudovanie cyklocestičky +20 000,- €
06.6.0 – 717 – Vybudovanie kanalizácie ul. Pri Váhu +20 000,- €
06.6.0 – 717 – Rekonštrukcia obytných kontajnerov +10 000,- €
08.4.0 – 717 – Rekonštrukcia vstup cintorín +50 000,- €

b/ na nové znenie:
použitie rezervného fondu vo výške 290 000,-€ na kapitálové výdavky v roku 2018 a to na:
Príjem:
454 – Použitie RF +290 000,- €
Výdaj:
03.2.0 - 717 - Výstavba garáže DHZO +20 000,- €
08.1.0.- 717 – Výstavba šatní +23 000,- €
05.1.0 - 714 - Nákup kosačky +4 000,- €
06.4.0 - 717 - Rekonštrukcia verejného osvetlenia +77 000,- €
04.4.1 - 717 - Rekonštrukcia komunikácií +79 000,- €
06.6.0 – 717 – Vybudovanie kanalizácie ul. Pri Váhu +20 000,- €
06.6.0 – 717 – Rekonštrukcia obytných kontajnerov +10 000,- €
08.4.0 – 717 – Rekonštrukcia vstup cintorín + 50 000,- €
08.4.0 – 717 – Rekonštrukcia vstup do cintorína + 7 000 €

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo:
– Konsolidovanú výročnú správu obce Sučany za konsolidovaný celok za rok 2017,
– predloženie ŽoNFP za účelom realizácie projektu „WIFI pre Teba realizovaného v rámci výzvy č.OPII-2018/7/1-DOP“, ktorého ciele sú v súlade s platným územným plánom obce a platným programom rozvoja obce:
– zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci
– zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu v maximálnej výške 750 € v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci
– zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce,
– poskytnutie dotácie z rozpočtu obce Sučany pre FO Tatran Sučany vo výške výške 5.000 € na činnosť futbalového oddielu .

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a zobralo na vedomie:
– Správu audítora k KUZ a Dodatok správy nezávislého audítora ku Konsolidovanej výročnej správe za rok 2017,
– Správu o fin. plnení rozpočtu obce za 1. polrok 2018 a Monitorovacia správa o plnení programového rozpočtu obce za 1. polrok 2018,
– správy z činnosti komisií OcZ obce Sučany,
– **zmenu organizačnej štruktúry obce Sučany,**

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a neschválilo:
– prenájom pozemkov parcelné číslo KCN 856/1 a 856/2 katastrálne územie Sučany vo vlastníctve obce, zapísaných na liste vlastníctva číslo 1881 žiadateľovi Michalovi Ličkovi, Komenského 940/36, 038 52 Sučany.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a zrušilo:
– uznesenie č. 89/2017 a uznesenie č. 112/2017.

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch prerokovalo a schválilo:
– zámer predaja nehnuteľného majetku obce Sučany z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov Areál strelnice na ul. Pod Brezinou, ktorý sa skladá z pozemku parcely č. C 2158/2 vedenej ako ostatná plocha o výmere 4388 m2 a parcely č. C 2158/13 vedenej ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 86 m2 a stavby prevádzkovej budovy strelnice súpisné číslo 2153, ktorá je postavená na parcele C-KN 2158/13, všetko vedené na LV č. 1881 v k. ú. Sučany vedené vo vlastníctve Obce Sučany, Námestie SNP č. 1531/31, 038 52 Sučany, SR, podiel 1/1, Poľovníckemu združeniu Jarolím Sučany, IČO: 361 322 09 za kúpnu cenu 1€, a to s podmienkami: predkupné právo pre obec Sučany na dobu neurčitú, záložné právo pre obec Sučany v trvaní päť rokov od jeho vzniku, záväzok Poľovníckeho združenia Jarolím Sučany zorganizovať pre verejnosť 1 kultúrnu akciu ročne, záväzok Poľovníckeho združenia Jarolím Sučany v prípade potreby poskytnúť priestor pre obec Sučany.

Dôvodom hodným osobitného zreteľa je, že PZ Jarolím Sučany počas doterajšieho nájmu na rekonštrukciu predmetného areálu, ktorý bol zdevastovaný, použilo na celkovú rekonštrukciu 40.000 € zo svojich zdrojov, na opätovné sprevádzkovanie odpracovalo v areáli viac ako 1000 brigádnických hodín, tak aby areál mohol slúžiť svojmu účelu a verejnému záujmu. PZ Jarolím Sučany vybudovalo prístupovú cestu do areálu, ktorú má záujem taktiež získať do vlastníctva, pričom naďalej bude vykonávať činnosť smerujúce k zveľadeniu areálu strelnice.Obec Sučany bude mať možnosť naďalej areál strelnice využívať viackrát ročne na vykonávanie rôznych kultúrnospoločenských podujatí pre širokú verejnosť, čo bude konkretizované v Kúpnej zmluve.

Upravila Veronika Ďaďová, úplnú verziu nájdete na www.sucany.sk

KONTROLA BEŽNÝCH PRÍJMOV: POLOŽKA 133 013: POPLATOK ZA KOMUNÁLNY ODPAD

Nakoľko výnosy z miestnych daní a poplatkov sú príjmami obce pre financovanie svojich potrieb, je v jej záujme zabezpečiť riadny výkon správy miestnych poplatkov, a tým zabezpečiť minimálne rozpočtovaný objem príjmov finančných prostriedkov. Kontrola bola zameraná na dodržiavanie ustanovení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a ustanovení VZN č. 2/2012 Obce Sučany o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ako aj príjmovú položku poplatku za komunálny odpad v rámci rozpočtu obce.
Poplatok za komunálny a drobný stavebný odpad v zmysle VZN č. 2/2012 je stanovený vo výške 0,047 € za osobu a kalendárny deň, pri množstvovom zbere sa jedná o 0,047 € za jeden kg komunálneho odpadu. V rozpočte pre rok 2017 bol daňový príjem za komunálny odpad a drobný stavebný odpad schválený vo výške 120 500 €. Skutočnosť predstavovala sumu 127 543,05 €, čo bolo plnenie vo výške 106 %. Čo sa týka výšky pohľadávok, táto suma od roku 2013 narastá, počas piatich rokov sa jedná o nárast vo výške 20 400,19 €. Suma pohľadávok ale nezodpovedá nezaplateným poplatkom v danom roku, nakoľko sú do tejto celkovej sumy zahrnuté aj pohľadávky predchádzajúcich období. Z tých figuruje už spred roku 2013 ako najväčšia pohľadávka po splatnosti od už neexistujúcej spol. Prefa s.r.o v výške 6 050,83 €. Celkovo k 31.3.2018 od právnických osôb sú pohľadávky vo výške 12 137 €, ostatné pohľadávky predstavujú nezaplatený vyrúbený poplatok fyzických osôb.
V rámci kontroly boli skontrolované všetky rozhodnutia o vyrúbení poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady pre právnické osoby a fyzické osoby- podnikateľov spoločne s ohláseniami k miestnemu poplatku od týchto subjektov. Tieto zoznamy boli taktiež porovnané so zoznamami subjektov z verejne dostupných registrov. Z kontroly vyplynulo, že niektoré právnické osoby udávajú diskutabilný počet zamestnancov, ktorí sú ukazovateľom produkcie komunálnych odpadov, čo by malo pri pochybnostiach viesť obec ako správcu dane k vykonaniu kontroly. Zistené taktiež bolo, že viaceré reštauračné resp. pohostinské zariadenia, ktoré majú svoju prevádzku v obci neuvádzajú presný zoznam miest/ stoličiek, ktorý je smerodajným ukazovateľom výpočtu poplatku za komunálny odpad resp. ukazovateľom produkcie komunálnych odpadov podľa §79 ods. 3 bod b) resp. §7 ods. 2 bod b2). Je potrebné, aby pri podávaní ohlásení od právnických osôb a fyzických osôb- podnikateľov bol aspoň v minimálnej miere skontrolovaný skutočný stav jednotlivých subjektov.

V súčasnosti sa nevykonávajú žiadne miestne ani iné zisťovania ohľadom toho, či nahlásený stav je skutočný. Pritom keď má správca dane podozrenie, že údaje uvedené v ohlásení nekorešpondujú so skutočnosťou, má možnosť kontrolu vykonať. Zistené taktiež bolo, že nie všetky ubytovacie zariadenia uvádzajú v ohlásení k miestnemu poplatku ubytovaných hostí, a teda im je tiež nesprávne stanovený ukazovateľ produkcie komunálnych odpadov na základe § 79 ods. 3 bod b) resp. § 7 ods. 2 bod b).

Čo sa týka rozhodnutí pre fyzické osoby, skontrolované boli rozhodnutia tých, ktorí sú poplatníkmi na Ul. 29. augusta. Celkovo sa v kontrolovanom období jednalo o 246 obyvateľov – fyzických osôb s trvalým pobytom na Ul. 29. augusta. Pri tomto počte bolo vydaných 231 rozhodnutí o vyrúbení poplatku a tri dodatočné rozhodnutia o odpustení časti vyrubeného poplatku v celkovej výške 3 836 €. Na základe podkladov a žiadostí, ktoré boli doručené obci v predchádzajúcich rokoch, neboli rozhodnutia vydané 8 obyvateľom. V troch prípadoch nevydaného rozhodnutia sa jednalo o deti narodené ku koncu kalendárneho roka (november, december). V daných prípadoch, u ktorých vyrubený poplatok za komunálny odpad nezodpovedá nákladom spojeným s vyrubením a doručením rozhodnutia, by mohol byť aplikovaný obdobný postup ako v rámci VZN č. 6/2014 o miestnych daniach, ktorý v § 26 ustanovuje, že daň nižšiu ako 2 € v súhrne nebude vyrubovať.

Skontrolované tiež boli všetky žiadosti o odpustenie resp. zníženie poplatku podľa ustanovení § 14 resp. § 13 VZN č. 2/2012. Podľa týchto ustanovení obec na základe písomnej žiadosti poplatok zníži podľa najnižšej sadzby resp. odpustí za obdobie, za ktoré poplatník preukáže na základe podkladov, že viac ako 90 dní v zdaňovacom období sa nezdržiava alebo sa nezdržiaval na území obce. Z dokladov zároveň musí jednoznačne vyplývať počet dní jeho pobytu mimo obce. V prípade, že tieto doklad sú v inom ako slovenskom alebo českom jazyku, je podľa VZN č. 2/2012 potrebné predložiť aj preklad (nemusí byť úradný). Nárok na zníženie resp. odpustenie poplatku je potrebné uplatniť do 31.12. príslušného kalendárneho roka. Držitelia preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom alebo prevažne alebo úplne bezvládne fyzické osoby majú podľa VZN ustanovené 50 % zníženie poplatku. Z kontrolných zistení vyplýva, že zo 172 evidovaných žiadostí resp. predložených podkladov poplatníkov nespĺňalo podmienku písomnej žiadosti 23 poplatníkov. Títo len doložili nejaký typ dokladu, ktorý preukazuje ich zamestnanie alebo štúdium mimo obce. Z celkového počtu nebol žiadny podklad predložený pri 27 žiadostiach. 124 podkladov poplatníkov nespĺňalo ustanovenia § 13 a 14 VZN, a to buď tým, že z nich nebol jednoznačne vyplývajúci počet dní mimo obce alebo sa nejednalo o podklady, ktoré sú tu stanovené. Zároveň v mnohých prípadoch zahraničných potvrdení chýbal preklad. Najpreukaznejším podkladom je potvrdenie o zaplatení poplatku za komunálny odpad v inej obci, čo sa týkalo 38 žiadostí/ predložených podkladov. Štyroch poplatníkov sa týkalo zníženie poplatku vo výške 50 % na základe predloženia dokladu osoby s ŤZP. Okrem poplatníkov, ktorí podali žiadosť o zníženie/ odpustenie poplatku, existuje ešte približne 162 poplatníkov s trvalým pobytom v obci, ktorým poplatok určený rozhodnutím nebol a ktorí žiadosť ani doklady podľa VZN obci v kontrolovanom období nepredložili. Jedná sa o občanov s trvalým pobytom v obci, ktorí dlhodobo žijú prevažne v zahraničí a žiadosť o zníženie/ odpustenie poplatku alebo nejakú formu podkladu o svojom pobyte mimo obce doručili v predchádzajúcich rokoch.

Kontrolou boli zistené nedostatky ustanovení VZN č. 2/2012 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady týkajúce sa zníženie a odpustenia poplatku, a teda § 13 a § 14. Potvrdenia o zamestnaní alebo štúdiu mimo obce, ktoré sa týkajú celého kalendárneho roka sú dokladmi len podľa § 13, a teda len pri znížení poplatku. V daných prípadoch však poplatok býva odpustený. Bolo by preto potrebné rozšíriť alebo upraviť spektrum podkladov, ktorými bude poplatník preukazovať splnenie podmienok pre zníženie alebo odpustenie poplatku podľa § 82 ods. 2 zákona č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, podľa ktorého tieto podklady určí obec všeobecne záväzným nariadením. Zároveň by bolo v rámci VZN potrebné zmeniť ustanovenie ods. 1 § 13, podľa ktorého: „obec na základe písomnej žiadosti poplatok zníži podľa najnižšej sadzby za obdobie, za ktoré poplatník správcovi dane preukáže na základe podkladov, že viac ako 90 dní v zdaňovacom období sa nezdržiava alebo nezdržiaval na území Obce Sučany“, nakoľko v praxi sa tento poplatok neznižuje ale odpúšťa. Z predložených dokladov v rámci kontroly bolo zistené, že v roku 2017 nebol znížený ani jeden poplatok. Bolo by preto vhodné rozšíriť v rámci VZN spektrum sadzieb alebo celkovo vylúčiť možnosť zníženia poplatku a ponechať len možnosť odpustenia poplatku. Okrem toho viacročná prax potvrdila, že poplatníci nepredkladajú doklady, z ktorých jednoznačne vyplýva počet dní ich pobytu mimo obce. Tieto prípady sa týkajú len napr. potvrdení o hospitalizácii alebo o výkone väzby alebo trestu. Taktiež by som na základe zistení z kontroly navrhovala vytvoriť všeobecný informačný dopis pre obyvateľov, ktorí sú dlhodobo pracovne alebo študijne mimo obce o ich povinnostiach vo vzťahu k miestnym daniam a poplatkom spoločne s jednotnou žiadosťou o zníženie/ odpustenie poplatku s jasne vymedzenými skutočnosťami potrebnými pre stanovenie výšky poplatku resp. jeho odpustenie a povinnosťou spoločne s preukaznými dokladmi zaslať do určeného termínu. Nakoľko je takúto žiadosť spoločne s dokladmi zasielať každoročne, pri poplatníkoch dlhodobo žijúcich v zahraničí by mohla byť stanovená lehota (napr. 5 rokov), počas ktorých by sa ich táto povinnosť netýkala resp. by im vznikla povinnosť každoročne zaslať čestné prehlásenie, že údaje uvedené v žiadosti stále trvajú. Na základe uvedených zistení predovšetkým odporúčam zvážiť možnosť úpravy VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v prípadoch, ktoré by reflektovali kontrolné zistenia, a to konkrétne úpravu ustanovení § 13 a 14 týkajúcich sa zníženia a odpustenia poplatku, zavedenie viacerých sadzieb poplatku, napr. zníženie pri miestach v reštauračných/ pohostinských zariadeniach, stanovenie výšky poplatku, pri ktorej by tento vyrubovaný nebol, či upravenie pravidiel pre množstvový zber. Zároveň ako prílohy k VZN určiť Ohlásenie k miestnemu poplatku za komunálny odpad pre právnickú osobu a fyzickú osobu – podnikateľa v obci Sučany a Žiadosť o zníženie/ odpustenie poplatku. Ďalej odporúčam dôslednejšie vykonávanie základnej kontroly pri podávaní ohlásení k miestnemu poplatku za komunálny odpad pre právnickú osobu a fyzickú osobu – podnikateľa ako aj využitie miestneho zisťovania a inštitútu kontroly na mieste.

Úplná verzia vykonanej kontroly (Správa č. 3/2018) rovnako ako správy z ostatných vykonaných kontrol sa nachádzajú na stránke www.sucany.sk a taktiež ich majú všetci poslanci obecného zastupiteľstva, s ktorými boli výsledky kontrol taktiež prejednané.

Mgr. Lenka Žuchová
hlavná kontrolórka obce

KOMUNÁLNE VOĽBY 2018

V zmysle zákona č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 203/2018 Z. z. vyhlásil **voľby do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa budú konať** v sobotu dňa **10. novembra 2018**. Naše volebné miestnosti budú otvorené v čase od **07:00 do 22:00 hod**.. Občania v týchto voľbách budú voliť **starostu obce** a **11 poslancov** do obecného zastupiteľstva, všetko v jednom volebnom obvode v rámci **4 volebných okrskov**.

Miestom konania volieb v **okrsku č. 1** je miestnosť v **Robotníckom kultúrnom dome** v Sučanoch pre voličov oprávnených voliť bývajúcich na uliciach: Pri Váhu, Stará hradská, 29.augusta, Podskala, Námestie SNP, Jánošíkova, Kollárova, Hviezdoslavova, Hurbanova, Fučíkova, Čsl. armády, Dukelských hrdinov a Kpt. Nálepku.

Miestom konania volieb v **okrsku č. 2** je miestnosť **Základnej školy SNP** v Sučanoch pre voličov oprávnených voliť bývajúcich na uliciach: Fr. Kráľa, Kalinčiakova, Mierová, Osloboditeľov, Partizánska, Pod Brezinou,

Stromová, Podhradská cesta, Stará Teheleň, Štiavnická cesta, Moyzesova, Kuzmányho, Horčičkova.
Miestom konania volieb v **okrsku č. 3** je miestnosť v **Gymnáziu anglicko-slovenskom** v Sučanoch pre voličov oprávnených voliť bývajúcich na uliciach: 1. mája, Ď. Langsfelda, Gen. Svobodu, Hlavná, Hodžova, Ing. Kožucha, J. Kostru, Jilemnického, Pionierska, J. A. Komenského, Malý diel, Sládkovičova, Sokolská, Sološenkova, Štúrova, Vrútocká cesta, Železničná, Stará Prefa a Družstevná.
Miestom konania volieb v **okrsku č. 4** je miestnosť v **Psychiatrickej liečebni** v Sučanoch pre voličov oprávnených voliť bývajúcich na uliciach: Budovateľská, Fatranská cesta, Hrabinská, Kráľova, Krivánska, Meškalská, Turianska, Vážska, Pod Kečkou, Hradiská, Brezová a Hubová.

Ak zo zdravotných alebo iných závažných dôvodov sa volieb zúčastniť nemôžete, požiadajte o prenosnú urnu a to buď priamo na Obecnom úrade v Sučanoch alebo na telefónnom čísle 043/4241021, prípadne 043/4241013 !

ZOZNAM KANDIDÁTOV PRE VOĽBY STAROSTU OBCE

Marián Dianovský, Ing., 43 r., manažér, nezávislý kandidát

František Ďurica, 49 r., SZČO, Smer – sociálna demokracia

Róbert Kováč, Mgr., 57 r., SZČO, nezávislý kandidát

Vladimír Plžik, Ing., 58 r., starosta obce, nezávislý kandidát

Martin Rybár, 44 r., energetik, nezávislý kandidát

Valéria Tučeková, Mgr., 45 r., podnikateľka, nezávislá kandidátka

Volebný obvod č. 1

1. Ján Baka, 29 r., podnikateľ, Koalícia Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (oľano), Sme rodina
2. František Bednár, 44 r., konateľ, nezávislý kandidát
3. Peter Belica, JUDr., Mgr., 39 r., advokát, Kresťanskodemokratické hnutie
4. Eva Bencová, Ing., 55 r., SZČO, nezávislá kandidátka
5. Vladimír Brveník, 52 r., SZČO, nezávislý kandidát
6. Renáta Brveníková, Mgr., 43 r., zdravotná sestra, Doma dobre
7. Ľubomír Bukový, 56 r., pekár, Komunistická strana Slovenska
8. Vladimír Bulej, PhD., Ing. 34 r., vysokoškolský pedagóg, Kresťanskodemokratické hnutie
9. Dana Cervanová, Mgr., 52 r., profesionálny rodič, Progresívne Slovensko
10. Patrik Čabuda, 27 r., operátor el.zariadení, nezávislý kandidát
11. Veronika Ďaďová, Mgr., 33 r., učiteľka, Kresťanskodemokratické hnutie
12. Renáta Dianovská, 43 r., zdravotná sestra, nezávislá kandidátka
13. Marián Dianovský, Ing., 43 r., manažér, nezávislý kandidát
14. František Ďurica, 49 r., SZČO, Smer – sociálna demokracia
15. Eduard Facuna, 64 r., dôchodca, Strana rómskej koalície - srk
16. Tibor Farkaš, 62 r., dôchodca, nezávislý kandidát
17. Anna Ferková, 67 r., dôchodkyňa, Smer – sociálna demokracia
18. Martin Giert,38 r., vodič, nezávislý kandidát
19. Jarmila Hanáková, Mgr., 34 r., pedagóg, Komunistická strana Slovenska
20. Lenka Hlavatá, 34 r., farmaceutka, Smer – sociálna demokracia
21. Maroš Chmúrny, 30 r., nezamestnaný, nezávislý kandidát
22. Milan Jenčík, 60 r., robotník, Kotleba – ľudová strana naše Slovensko
23. Róbert Kováč, Mgr., 57 r., SZČO, nezávislý kandidát
24. Richard Koyš, MUDr.46 r., lekár, Kresťanskodemokratické hnutie
25. Emília Kučková, 45 r., vedúca stravovania, Slovenská národná strana
26. Ľubomír Kyselica, 47 r., štátny zamestnanec, nezávislý kandidát
27. Michal Ličko, 39 r., SZČO, nezávislý kandidát
28. Jaroslav Makovník, 53 r., dôchodca, Komunistická strana Slovenska
29. Klaudia Malková, 23 r., SZČO, nezávislá kandidátka
30. Róbert Matula, Mgr., 33 r., referent OR PZ Martin, nezávislý kandidát
31. Eva Matúšková, Bc., 51 r., referentka, nezávislá kandidátka
32. Miroslav Miert, JUDr., 30 r., právnik, Slovenská národná strana
33. Miroslav Mihálik, 66 r., dôchodca, nezávislý kandidát
34. Radomír Murček, Mgr., 38 r., učiteľ, nezávislý kandidát
35. Jana Očková, Ing., 42 r., technológ, nezávislá kandidátka
36. Branislav Oreška, Mgr. Et Bc., 28 r., referent, Kresťanskodemokratické hnutie
37. Gabriela Pecková, Mgr., 49 r., učiteľka ZŠ, Kresťanskodemokratické hnutie
38. Eva Plžiková, Mgr., 50 r., sociálna pracovníčka, Doma dobre
39. Ctibor Pročka, 68 r., dôchodca, nezávislý kandidát
40. Samuel Skokňa, Mgr., 28 r., enviromentálny manažér, Progresívne Slovensko
41. Martina Šestáková, 42 r., predavačka, Smer – sociálna demokracia
42. Marián Špirko, Ing., 53 r., odborný referent, nezávislý kandidát
43. Ján Šteuček, 75 r., dôchodca, Doma dobre
44. Miroslava Trnková, JUDr., 27 r., advokátska koncipientka, nezávislá kandidátka
45. Iveta Trnovská, MUDr., MPH, 55 r., lekárka, nezávislá kandidátka

Ing. Marián Dianovský

Vážení spoluobčania, uchádzam sa o Vašu dôveru vo voľbách na starostu obce Sučany.
V Sučanoch žijem od narodenia, veľká časť spoluobčanov ma pozná, ale pre tých ktorí nie sa v krátkosti predstavím. Mám 43 rokov, som rozvedený z manželstva mám 21-ročnú dcéru. S priateľkou, s ktorou žijem v spoločnej domácnosti, mám 2 maloletých synov. Mám vysokoškolské vzdelanie. Slúžil som 16 rokov ako profesionálny vojak v OS SR a po ukončení môjho pôsobenia v ozbrojených silách som 9 rokov pôsobil v rôznych manažérskych pozíciách v zahraničí. Po návrate zo zahraničia som prijal pracovnú ponuku regionálneho manažéra v potravinárskom reťazci ,kde aj aktuálne pôsobím. Všetky moje pracovné skúsenosti z riadiacich pozícií a nadobudnuté pracovné kontakty som odhodlaný využiť v prospech a rozvoj našej obce. Som človek, ktorý vždy a všade rešpektuje zákon. Prinášam moderné riešenia, ktorých cieľom je zlepšiť podmienky života obyvateľov v Sučanoch ,aby obyvatelia boli na obec hrdí, našli v nej to, čo potrebujú a aby sa každá časť obce rozvíjala rovnomerne.
Svoje názory, podnety, pripomienky a spätnú väzbu mi môžete okrem osobného stretnutia zasielať i na mail: **mdio@zoznam.sk**

Program rozvoja obce Sučany na volebné obdobie:

Oblasť činnosti obecného úradu:
- Zriadenie obecného podniku služieb- vytvorenie nových pracovných miest pre občanov obce, finančné zdroje pre obec
- Vytvorenie centra prvého kontaktu – občania budú môcť riešiť všetky náležitosti na jednom mieste v jednej kancelárii,
- Zrušenie stránkových dní a „otvorenie“ úradu denne pre občanov
- Zrušenie nevýhodných zmlúv pre obec
- Občania budú môcť posielať svoje nápady, čo by sa malo v obci zlepšiť, odstrániť, vybudovať – budú posudzované a zaraďované do plánu rozvoja obce

Oblasť investície obce:
- Dostupné WIFI pripojenie v celej obci
- Oprava a výstavba komunikácií a chodníkov vo všetkých častiach obce, prioritne havarijné úseky ciest a chodníkov
- V spolupráci s kompetentnými štátnymi orgánmi realizovať cestné“ spomaľovače“ na komunikáciách v obci, kde hrozí najväčšie riziko ohrozenia zdravia a života našich občanov obce pri prejazdoch vozidiel
- Realizácia podnikateľského zámeru chátrajúceho objektu „Športový dom“
- Spracovanie dodatku k územnému plánu obce pre zabezpečenie pozemkov pre individuálnu bytovú výstavby pre mladých v obci
- Realizácia zriadenia mini predajne typ „večierka“ so základným sortimentom potravín v časti HRABINY – dostupnosť pre starších občanov
- Realizácia a vybudovanie cyklotrasy Sučany- Martin
- Realizácia kontajnerovej šatne pri tenisových kurtoch pri PREFE

Oblasť životné prostredie a vzhľad obce:
- Obyvatelia a rodiny, ktorí triedia komunálny odpad –nižšie poplatky za odvoz
- Skvalitniť údržbu verejnej zelene v obci – „kosiť a vykazovať pokosené metre iba na papieri“ – dôsledný kontrolný mechanizmus, aby tak už nikdy neopakovalo
- Riešenie problému „čiernych skládok“ odpadu v katastri obce

Oblasť kultúra, mládež, starší občania, ZŤP, Rómovia:
- Udržanie a rozšírenie a podpora aktivít pre starších, osamelých a ZŤP.
- Každý mesiac z platu starostu osobne venujem 300 euro na dobročinnosť pre mnou vybraného „životom skúšaného „ spoluobčana,
- Vianočný darček pre občanov nad 70 rokov s minimálnym dôchodkom
- Každý školský rok finančne obec odmení vybraných najlepšie hodnotených učiteľov ZŠ a MŠ a vybraných najlepších žiakov ZŠ.
- Vybudovanie detských ihrísk v každej časti obce, kde nie sú - priorita HRABINY
- Realizácia začlenenie dlhodobo nezamestnaných občanov z Rómskej komunity do pracovného procesu a získanie pracovných návykov s podporou čerpania financií z EU a využitím poznatkov, rád a praktických skúseností obcí, kde sa to podarilo a darí realizovať.

František Ďurica

Hlavou pre obec, srdcom pre ľudí

kandidát na starostu obce
vek: 49 rokov, ženatý – manželka Erika, syn Jakub
povolanie: živnostník
kandidát: SMER SD

Moje priority pre obec a ľudí:

- Oslovenie obchodného reťazca – Lidl pre našu obec
- Efektívne využiť finančné prostriedky z fondov EÚ
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií, kultúrneho a športového domu, futbalového ihriska, kolkárne s výraznejším zapájaním miestnych firiem a podnikateľov do stavieb, údržby a opráv v obci
- Úprava cintorína a Domu smútku – vybudovať nové prístupové chodníky a parkovisko.
- Zamedziť rodinkárstvu, klientelizmu v inštitúciách obce
- Zabezpečiť dôstojné podmienky pre Klub a Jednotu dôchodcov, SZPB, Zväz ZŤP a spolupracovať farskými úradmi
- Bezpečnosť a poriadok – spomaľovacie retardéry, riešenie otázky neprispôsobivých spoluobčanov, zabrániť vandalizmu a kriminalite - hliadky
- Skvalitniť údržbu verejných priestranstiev - v maximálnej miere využiť nezamestnaných na zabezpečenie starostlivosti a údržby obecnej zelene
- Organizovať a podporovať všetky tradičné akcie v obci.
- Vrátiť obci zeleň - Zdravé, čisté a zelené Sučany
- Nezabudnem spolupracovať s vedením vzdelávacích inštitúcií – škôlka, škola

Byť starostom tejto obce znamená mať okolo seba občanov, ktorí mi dôverujú!
Nech nás všetkých Boh obdarí:
Smelosťou na to, aby sme zmenili veci, ktoré sa dajú zmeniť v dobro.
Vyrovnanosťou na to, aby sme sa vedeli zmieriť s tým, čo sa zmeniť nedá.
Rozumom na to, aby sme medzi tými vecami vedeli rozlišovať.

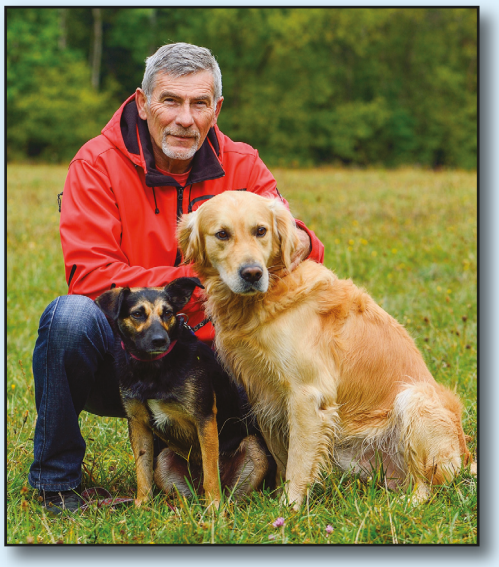

Mgr. Róbert Kováč

Vážení spoluobčania, milí priatelia,

v uplynulom volebnom období som pracoval v obecnom zastupiteľstve ako nezávislý poslanec. Počas tohto obdobia som sa zoznámil s potrebami obce, jej obyvateľov a možnosťami jej ďalšieho rozvoja. Bližší pohľad som získal pri práci v komisiách verejného poriadku a komisii sociálno-zdravotnej, školstva, mládeže a bytov ako ich podpredseda. Dnes sa uchádzam o Vašu priazeň ako nezávislý kandidát na post starostu obce. Mnohí ma poznáte ako majiteľa novinového stánku, kde sa ráno stretávame, popoludní sa s mnohými z Vás porozprávam na prechádzkach s mojimi psíkmi. Bývam na ulici Ďurka Langsfelda so synom Róbertom, ktorý po maturite na gymnáziu Milana Hodžu pokračuje v štúdiu na lekárskej fakulte.

Kandidujem na post starostu, pretože mi záleží na rozvoji našej obce, aby sa stala príjemným miestom pre život pre všetky generácie s rôznymi záujmami. Môj volebný program staviam na aktívnej komunikácii s občanmi a detaily môjho volebného plánu Vám predstavím v predvolebnom období formou letáku, ktorý doručíme do Vašich poštových schránok.
Vopred Vám ďakujem za Váš hlas.

S úctou,

nezávislý kandidát na post starostu obce Sučany Mgr. Róbert Kováč

V Sučanoch 1.10.2018

Ing. Vladimír Plžik

Vážení a milí spoluobčania !

Znovu sú pred nami voľby do orgánov samospráv, ktoré sa významne premietajú do života našich občanov. Ako uchádzač o funkciu starostu by som v úvodnej časti predstavil seba a v ďalšej aj svoje ciele resp. priority na ďalšie štyri roky.
Mám 58 rokov, som ženatý, syn Dušan. Mojou veľkou výhodou je, že som pracoval ako prednosta OcU v Sučanoch aj ako vedúci odboru na MsÚ v Martine, môžem teda porovnať systém práce veľkého úradu s obecným. Pri tejto práci som získal cenné skúsenosti, znalosti a kontakty. Tie som sa snažil využiť v posledných štyroch rokoch. Za najväčšie úspechy považujem vydanie monografie obce, začiatok rekonštrukcií ciest, výmenu a rozšírenie verejného osvetlenia, vybudovanie tribúny a šatní na futbalovom ihrisku, rekonštrukciu vstupu a rozšírenie cintorína, začiatok realizácie výstavby 40-bytového domu na Hradiskách ako aj mnohé ďalšie, ktoré ste za posledné štyri roky mohli vo svojom okolí spozorovať.

Priority v nadchádzajúcom období :

– Pokračovať v nastúpenom trende hospodárenia obce.
– Pokračovať v rekonštrukciách ciest v plnom profile, pričom pozornosť si zaslúžia najmä ul. Fatranská, Dukelských hrdinov, Hviezdoslavova, Hurbanova, Sokolská, ale i iné podľa momentálneho stavu, po dobudovaní optických sietí začať s rekonštrukciou chodníkov.
– Vybudovanie bytovky pre občanov z marginalizovanej komunity v lokalite pri Váhu a premiestnenie nájomníkov z bytovky na Ul. Partizánskej 24 /Alžbetin dvor/ do tejto bytovky.
– Zabezpečiť činnosť komunitného centra, najmä získať financie na jeho personálne obsadenie.
– Dokončiť výstavbu 40-bytového domu na Ul. Hradiská.
– Zatepliť obecné bytovky na Ul. tehelnej
– Vybudovať cyklotrasu v smere do priemyselnej zóny s pokračovaním do Martina, pripraviť ďalšie trasy – v smere na západ popri Váhu k lávke do Turčianskych Kľačian i popri železničnej trati smerom do Priekopy ako aj na východ popri kanáli smerom na Turany.
– Dokončiť rekonštrukciu verejného osvetlenia pozostávajúceho z výmeny vodičov tak, aby hlavne pri silných vetroch nedochádzalo k výpadku elektriny.
– Pokračovať v spolupráci so všetkými subjektami v našej obci či už sú to cirkvi, spoločenské organizácie, športové kluby pri rôznych akciách a aktivitách, ktoré budú smerovať k zlepšeniu života našich občanov.
– Znižovať množstvo komunálneho odpadu a zároveň zvyšovať podiel separácie odpadu využitím kompostérov i dôslednejšou separáciou iných zložiek odpadu.
– Dokončiť infraštruktúru v novej časti cintorína, vymeniť oplotenie a chodník na cintoríne od hlavnej cesty.
– Zrealizovať zateplenie pergoly v MŠ.
– Zrekonštruovať sociálne zariadenia pri telocvični základnej školy.
– Z priestoru pri železničnej stanici (kde boli umiestnené unimobunky) vytvoriť parkovisko s prvkami zelene, ktoré bude slúžiť pre potreby kostola, ale aj pri nárazových akciách na gymnáziu.
– Nájsť zmysluplné využitie budovy Športového domu a jeho okolia (napr. multifunkčná športová hala, ľadová plocha a iné).
– Každý rok investovať 10 tis. € do detských parkov

Naznačil som ciele, ktoré by som rád v ďalšom období ako znovuzvolený starosta zrealizoval. Ako súčasnému starostovi je mi známa finančná a majetková situácia obce. Správne rozhodnutia o druhu a rozsahu investícií a ich kvalitná a racionálna realizácia, ovplyvnia na dlhé roky výzor obce a ovplyvnia aj jej dlhodobé hospodárenie. Veľmi rád budem spolupracovať s poslancami obecného zastupiteľstva na výzvach, ktoré čakajú našu obec v nasledujúcich rokoch. Pozíciu starostu vnímam ako službu ľuďom, službu Vám, občanom tejto obce. Pri svojej každodennej práci sa stretávam s rôznymi ľudskými príbehmi, každý má „to svoje“ a je potrebné zvoliť ten správny, individuálny prístup ku každému z Vás.
Obec má byť vľúdna a pomáhať svojim občanom, má dať občanom pocit istoty a bezpečia, stanoviť jasnú koncepciu rozvoja na najbližšie roky a zabezpečiť otvorenú a korektnú komunikáciu s občanmi. Vážim si hodnoty, ktoré predstavujú transparentnosť, čestnosť, konštruktívnosť a odbornosť. Pri každom rozhodovaní som mal a aj budem mať na zreteli verejný záujem. Sučany sú nám všetkým a verím, že stále budú dobrým domovom.

Martin Rybár

Kandidát na starostu obce

Vážení spoluobčania, rozhodol som sa kandidovať na starostu obce Sučany ako nezávislý kandidát. Svoje rozhodnutie opieram o osemročné skúsenosti z komunálnej politiky. Od roku 2010 som poslancom obecného zastupiteľstva a od roku 2014 som predsedom ekonomickej komisie. Mám 44 rokov, som ženatý, mám dve deti. Pracujem v Turčianskej vodárenskej spoločnosti ako energetik, kde som od roku 2012 členom dozornej rady za zamestnancov. Môj volebný program je postavený na rozvoji a modernizácii našej obce a o ňom budem v priebehu volebného obdobia s Vami komunikovať a zabezpečovať. Zameriam sa na:

– obnovu, opravu a budovanie komunikácií hlavne po plynofikácii a kanalizácii
– obnovu chodníkov po zrealizovaní optických rozvodov v celých Sučanoch
– zabezpečovanie finančných prostriedkov z eurofondov na konkrétne projekty rozvoja obce vo všetkých oblastiach
– v rámci finančných možností vytvárať podmienky rozšírenia služieb starým a osamelým občanom a to stravovanie, zdravotné a opatrovateľské služby
– kvalitné a intenzívne separovanie komunálneho odpadu a kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov. Postihovať porušenie zákona o odpadoch pri tvorbe čiernych skládok.
– využívanie možností verejno-prospešných prác pri čistote obce (údržba cintorína, verejných plôch, zelene, zimnej údržbe)
– podporovať aktivity oboch najväčších cirkevných spoločenstiev na území obce
– naďalej bezplatne poskytovať poradenskú sociálne-právnu službu pre občanov, ktorí to potrebujú
– podporovať kultúru a všetky druhy športov na území obce
– prehlbovať spoluprácu so ZŠ a MŠ, pomáhať riešiť ich problémy a napomáhať ich rozvoju
– zabezpečiť kvalitný chod obce a obecného úradu, obhajovať záujmy väčšiny občanov a predkladať poslancom návrhy od obyvateľov obce
– v objektoch vo vlastníctve obce znížiť energetickú nákladovosť
– podporovať existujúce podnikateľské subjekty v obci a vytvárať podmienky pre vznik nových
– spoločne s občanmi hľadať riešenie využitia „Športového domu“ a starého futbalového ihriska
– skultúrniť prostredie po unimobunkách na ulici Ď. Langsfelda v zmysle návrhov a pripomienok občanov
– dokončiť výstavbu nových bytových jednotiek, najmä pre mladé rodiny
– naďalej vylepšovať podmienky našim hasičom pri príprave v boji proti požiarom a živelným pohromám a výchove mládeže
– spolupracovať s urbárskou spoločnosťou v našej obci pri pestovaní, ochrane a zveľaďovaní lesných a poľnohospodárskych kultúr v súlade so schválenými hospodárskymi plánmi s cieľom zanechať krásnu faunu a flóru pre ďalšie generácie
– podporovať a zabezpečovať všetko, čo prospieva ku skrášleniu obce a hlavne k zvýšeniu kvality životného prostredia

Na presadzovanie týchto cieľov potrebujem Vašu podporu, preto sa uchádzam o Vašu dôveru a hlas vo voľbách na starostu.

Chcel by som sa poďakovať všetkým občanom, priateľom za dôveru, ktorú mi vyjadrili svojimi podpismi v petícii.

Mgr. Valéria Tučeková

Kandidátka na starostku obce – nezávislá
Narodená: 26. 11. 1972
Vzdelanie: vysokoškolské, odbor andragogika, riadenie ľudských zdrojov Univerzita Jána Amosa Komenského Praha
Mediátor v oblasti interpersonálnej komunikácie, psychologické aspekty riešenia konfliktov, mediácia a mediačný proces
Master Of Bussines etiquette MBE
Povolanie: podnikateľka - QUTLET galéria s.r.o Sučany

„Taký je život. Nehybnosť Vás unavuje, pohyb je však náročný.
Pohnete sa alebo to vzdáte?
Vaša voľba.“

Vážení spoluobčania,

nie som rodená Sučianka, ale v obci Sučany žijem a podnikám niekoľko rokov. K rozhodnutiu kandidovať v týchto komunálnych voľbách na post starostky ma v rámci mojich podnikateľských aktivít priviedla diskusia s viacerými z Vás - občanmi Sučian. Jej témou nebola len ich spokojnosť so životom v obci, ale aj ich ľudský pohľad na medziľudské vzťahy, ktoré sa dotýkajú každého z nás. Ich podnety ma utvrdili v tom, že máme podobné, ak nie aj rovnaké skúsenosti. Čím viac som spoznávala obec a ľudí, tým viac vo mne dozrievalo presvedčenie, že je potrebné nájsť spoločnú reč a najmä urobiť efektívne zmeny. Prebudiť spoločenské povedomie, otvoriť diskusiu o pálčivých problémoch obce, stanoviť si priority a zosúladiť spoločné kroky na ich riešenie. Vytvoriť v obci prostredie kde **JA** bude znamenať **MY**. Vytvoriť pre občanov takú obec, aby v nej mohli žiť dôstojný a pokojný život. Zabezpečiť podnikateľom podmienky, v ktorých sa v Sučanoch oplatí podnikať. Riešiť každodenné problémy každého z Vás, nielen vybraných skupín. K týmto problémom chcem pristupovať nestranne, s dôrazom na priority a skutočné potreby občanov, a s cieľom efektívne hospodáriť s majetkom obce. Vytvoriť vhodné podmienky na jeho zhodnotenie a navýšenie – nie však na Váš úkor. Mojím cieľom je zhodnotiť súčasný obecný majetok pomocou projektov tak, aby vytvoril dlhodobé pracovné príležitosti pre občanov Sučian. Činnosť obecného úradu chcem viac priblížiť potrebám Vás všetkých: občan tu totiž podľa môjho názoru nemá byť pre úrad, ale úrad pre občana. Ďalším z mojich čiastkových cieľov je aj zvýšenie úrovne informovanosti a transparentnosti pri rozhodovaní o budúcnosti Sučian.

Volebný program je zameraný na tieto oblasti:

Riadenie obce a spolupráca s občanmi, miestnymi podnikateľmi
– skvalitniť služby obyvateľom obce, upraviť stránkové dni a hodiny na obecnom úrade na základe ankety občanov
– zrušenie nevýhodných zmlúv pre obec
– zverejňovať videozáznamy zo zasadnutí na webovej stránke obce – každý občan má právo vedieť, ako obhajuje poslanec jeho záujmy
– aktívna spolupráca **s** farnosťou

Rozvoj a výstavba obce (infraštruktúra obce) (rozvoj infraštruktúry a služieb)
– rekonštrukcia kanalizácie, oprava čističky
– pravidelné čistenie, údržba a oprava chodníkov, úprava kvetinovej výzdoby na námestí, autobusové zastavky
– vybudovať cestu v časti Pod skala, Hrabiny
– rekonštrukcia rozhlasu
– železničná stanica – nevyhnutná rekonštrukcia,
– vybudovať a sprevádzkovať tržnicu
– vyriešiť problém obchodu s potravinami – osloviť obchodný reťazec LIDL a ponúknuť mu obecné pozemky na vybudovanie prevádzky
– cintorín – vybudovanie parkoviska, pravidelná údržba zelene, kosenie

Životné prostredie
– zmapovať a odstrániť čierne skládky, odhaľovať a postihovať znečisťovateľov, dôraz na separáciu odpadu

Sociálna a zdravotná oblasť
– vyriešiť otázku bývania rómskych spoluobčanov
– zabezpečiť príchod dvoch nových všeobecných lekárov do obce a vytvoriť vhodné priestory pre ich ambulancie
– vybudovať denný stacionár pre starších občanov
– rozšíriť opatrovateľskú službu
– zakúpiť väčšie auto pre znevýhodnených občanov, zriadiť sociálny taxík

Šport, kultúra, život v obci
– podporovať mladých talentovaných športovcov, umelecky nadané deti (spev, tanec, kreslenie), vytvoriť záujmové krúžky na základe požiadaviek občanov v spolupráci s umeleckou školou, prípadne vytvoriť elokované pracovisko
– aktívne podporovať športové kluby
– vybudovať posilňovňu v športovom dome pri ihrisku
– doriešiť a realizovať cyklotrasu spojenie Sučian s Martinom
– využiť staré futbalové ihrisko – prerobiť oplotenie, zrekonštruovať budovu za pomoci eurofondov a vybudovať nový KULTÚRNY DOM, ktorý budú môcť využívať všetci občania (zábavy, oslavy a podobne), využiť tento priestor na voľnočasové aktivity pre obyvateľov a vybudovanie letného kina
– vybudovať oddychový areál Sučianska skala – vybudovanie turistického chodníka, zvýšenie bezpečnosti (zábradlia a iné), výstavba vyhliadkovej veže (rozhľadne)
– vybudovať studničku s pitnou vodou, chodník k studničke a v jej okolí posedenie (lavičky),momentálne sa robí rozbor vody na studničke/smer Hradiská/
– zlepšiť kultúrny život v obci

V závere mi dovoľte poďakovať všetkým občanom obce za podporu, ktorú mi vyjadrili svojimi 310 podpismi. Úprimne ďakujem a pevne dúfam, že spoločne dosiahneme viac.

Kompletný volebný program nájdete na facebooku / Mgr. Valéria Tučeková MBE/a vo vašich poštových schránkach.

Dni Milana Hodžu 22. a 23. a 24. júna 2018

Dňa 22. - 24.júna 2018 sa uskutočnila v našej obci Sučany kultúrno – spoločenská akcia 14. ročník Dni Milana Hodžu.
13. ročník Dní Milana Hodžu v roku 2017 bol úspešný. V tomto duchu sme pokračovali aj tento rok 14. ročníkom, ktorý mal nasledovný priebeh :
V piatok 22.6.2018 sa už po druhýkrát sa uskutočnil výstup na Malý Fatranský Kriváň. V sobotu 23. 6. v dopoludňajších hodinách od 11: 00 sa konala Senior Paráda - vystúpenie súborov seniorov. V rámci Dní M. Hodžu bola slávnostne uvedená do života nová kniha „Sučany Monografia obce“.
O 14:00 vystúpila so svojím programom hudobná skupina Hanuliakovci, o 15:00 hod. Detský folklórny súbor Dúbravček a folklórny súbor Dúbravček s hudbou. O 16:00 hod. pokračoval program pietnym aktom – kladením vencov pri buste M. Hodžu na Námestí SNP. Nasledoval príhovor starostu obce Ing. Vladimíra Plžika. Po príhovore boli odovzdané ocenenia:
Cena obce Sučany p. Ing. Jarmile Bohušovej za významné zásluhy o hospodársky a kultúrny rozvoj obce Sučany.
Cena starostu obce Sučany p. MUDr. Pavlovi Jamriškovi za dlhodobú záslužnú činnosť pre obec Sučany a jej občanov na úseku zdravotnej a sociálnej starostlivosti.
Ďalším bodom programu slávnostného stretnutia bolo uvedenie knihy monografia obce Sučany do života. Knihu symbolicky „krstili fazuľkou“ starosta obce Ing. Vladimír Plžik, PhDr. Miloš Bella – hlavný spoluautor knihy a „krstný otec knihy“ PhDr. Miroslav Pekník, CSc.. Všetkým spoluautorom a tvorcom knihy slávnostne odovzdali Monografiu.
Pán PhDr. Miroslav Pekník, CSc., riaditeľ ústavu politických vied SAV odovzdal Cenu Milana Hodžu. Nasledoval príhovor ocenených.
Po ukončení pietneho aktu a uvedení knihy do života o 17:30 hod. prítomných zabavila skupina EMINENT. Pódium o 19:00 hod. patrilo hosťovi večerného programu Zuzane Smatanovej, ktorá vytvorila výbornú atmosféru a zábavu. Organizátori pamätali aj na deti, pre ktoré pripravili rôzne atrakcie. O občerstvenie bolo tiež postarané.
Na námestí panovala príjemná nálada a počasie nám prialo.
14. ročník Dní Milana Hodžu ukončili dňa 24.6.2017 o 9:45 hod. slávnostné služby Božie v Evanjelickom kostole a.v. v Sučanoch.

Text: K. Miháliková
Foto: C.Pročka

Vznik Československa - medzník na ceste k slovenskej štátnosti

Eleonóra Petrovičová

Koniec prvej svetovej vojny priniesol rozpad habsburskej monarchie a naskytla sa možnosť pre viaceré európske národy utvoriť si vlastný štát založený na národnom princípe. Pri rokovaniach o vzniku Československa zavážilo aj to, že desaťtisíce Čechov a Slovákov, príslušníkov československých légií, nasadzovali svoje životy po boku spojeneckých armád Dohodových mocností na frontoch prvej svetovej vojny za vtedy ešte neexistujúci štát. Mimoriadne zásluhy pri organizovaní légií na viacerých vojnových frontoch a tiež na poli medzinárodnej diplomacie mal Milan Rastislav Štefánik.

***

Pred vojnou bolo Rakúsko-Uhorsko z hospodárskeho hľadiska všeobecne považované za najvhodnejšie štátne zriadenie a tiež bolo vnímané ako záruka rovnováhy v Európe. Habsburská monarchia bola mnohonárodným útvarom, v ktorom ani jedna etnická skupina netvorila absolútnu väčšinu. Z celkového počtu vyše 50 miliónov bolo najviac Nemcov – 12 miliónov, nasledovali Maďari – 10 miliónov, Česi – 6,6 milióna, Poliaci – 5 miliónov, Rusíni – 4 milióny, Chorváti – 3,2 milióna, Rumuni – 3 milióny, Slováci – 2 milióny, ďalej tu boli Srbi, Slovinci, Taliani, Bosniaci a Židia.
Od roku 1867 po rakúsko-uhorskom vyrovnaní tvorilo monarchiu súštátie – Rakúske cisárstvo a Uhorské kráľovstvo. Následne na základe Národnostného zákona Uhorsko značne obmedzilo práva nemaďarských národov, usilujúc sa o ich asimiláciu a vytvorenie homogénnej silnej maďarskej ríše. Slovenská politika hľadala cesty pre zabezpečenie lepšieho postavenia Slovákov. Bolo to jednak pasívne očakávanie pomoci z Ruska ako veľkého slovanského brata, spolupráca nemaďarských národností v Uhorsku a tiež orientácia na následníka trónu Františka Ferdinanda, ktorý plánoval štátoprávnu prestavbu monarchie. Ako najreálnejšia sa napokon ukázala koncepcia česko-slovenskej vzájomnosti, ktorú presadzoval na českej strane individuálne Tomáš Garrigue Masaryk a kolektívne spolok Československá jednota.
Spolupráca Čechov a Slovákov sa teda vo väčšej miere začala rozvíjať od konca 19. storočia po založení spolku Československá jednota, ktorá sa zamerala spočiatku na kultúrnu, vzdelávaciu a neskôr aj hospodársku podporu Slovenska. Krátko pred vypuknutím vojny sa ukazovali aj náznaky politickej spolupráce. Nástup vojny však prerušil tieto kontakty a stanné právo na Slovensku znemožnilo akékoľvek národné aktivity. Slovenská národná strana pod hrozbou perzekúcií bola nútená zastaviť svoju činnosť a jej predseda Matúš Dula vyhlásil dočasnú pasivitu strany. Ťažisko aktivít sa presunulo predovšetkým do zahraničia, tam kde Slováci vo väčšej miere žili a politicky pôsobili – predovšetkým do USA a Ruska.
Slováci a taktiež ani Česi v tom čase nemali možnosť utvoriť samostatný štát. Slovenské politické špičky hľadali možnosti, ako a s kým po skončení vojny zabezpečiť lepšie postavanie Slovenska. Z možných partnerov sa postupne ako najvhodnejšie riešenie začalo ukazovať štátne zjednotenie s Čechmi. To sa prejavilo na formovaní zahraničného odboja, do čela ktorého sa postavili T. G. Masaryk M. R. Štefánik a Eduard Beneš. Bola utvorená Československá národná rada, ktorá sa opierala o čiastkové dohody medzi zahraničnými Čechmi a Slovákmi, ako boli v USA Clevelandská dohoda z roku 1915 a Pittsburská dohoda z roku 1918 a tiež ďalšie dohody, ktoré vznikli medzi Slovákmi a Čechmi v Rusku. Novú kvalitu nadobudol československý zahraničný odboj, keď sa najmä zásluhou M. R. Štefánika začalo budovať zahraničné vojsko – československé légie v Rusku, Francúzsku a Taliansku. Ich existencia zohrala pri konci vojny mimoriadnu úlohu pri odsúhlasení vzniku Československa svetovými mocnosťami.
V nepriaznivých domácich pomeroch sa aktivity slovenských a českých politikov verejne prejavili až pri vyhlásení Českého zväzu o zámere utvoriť spoločný štát „všech větví československého národa“ 30. mája 1917 v ríšskom parlamente. Očakávalo sa obdobné vyhlásenie aj zo slovenskej strany. Slovenskí politici zotrvávali v nepriaznivých uhorských pomeroch na začiatku roka 1918 ešte stále v pasivite. Až spoločné prvomájové vystúpenie slovenských sociálnych demokratov a Vavra Šrobára Liptovskom sv. Mikuláši v dvorane hostinca u Čierneho Orla znamenalo zlom. Odzneli na ňom požiadavky nielen na skoré ukončenie vojny,

ale aj uznania práva na sebaurčenie „uhorskej vetve československého kmeňa“. Za tento počin si Šrobár vyslúžil od maďarských úradov väzenie.
Keďže vedúci predstavitelia dohodových mocností považovali národnostný princíp pri utváraní nových štátov po skončení vojny za rozhodujúci, pre tento účel bola prijatá idea jednotného československého národa – čechoslovakizmus, ktorá neskôr vyvolávala medzi Čechmi a Slovákmi rozpory.
Rozhodujúcim krokom pre vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov sa stalo na domácej pôde prijatie Deklarácie slovenského národa novoutvorenou Slovenskou národnou radou 30. októbra 1918 v Turčianskom sv. Martine.
Napriek tomu, že československý štát mal počas svojej existencie veľa nedostatkov, bolo to vtedy pre ďalší rozvoj Slovákov najvhodnejšie riešenie.

Slovenské národné povstanie, Beh v srdci SNP

Zväz protifašistických bojovníkov, Obecný úrad a miestni občania si dňa 29. augusta 2018 pri pamätníku padlých pripomenuli 74. výročie Slovenského národného povstania. Prítomných privítala kultúrna referentka pani Katarína Miháliková, básničku predniesla žiačka Základnej školy SNP Sučany N. Beláčiková. Prítomným sa prihovoril starosta obce Vladimír Plžik a za miestnu organizáciu Zväzu protifašistických bojovníkov predniesol prejav predseda Martin Matula. Účastníci pietnej spomienky si pripomenuli priebeh SNP v Sučanoch. Po vystúpení skupiny Sučianka boli k pamätníku položené vence. Prítomní si tak uctili tých, čo položili to najcennejšie, svoje životy za našu slobodu. Pri tejto príležitosti bol v areáli ZŠ SNP odštartovaný 6.ročník „Beh v srdci SNP“, cez Turčiansku Štiavničku, Sklabiňu a späť do Sučian. Zúčastnilo sa ho 59 pretekárov. Zároveň v areáli prebiehali aj Majstrovstvá Slovenska - „Strieľa celá rodina - NIE VOJNE-ÁNO ŠPORTU“.

Text a foto: Pročková Danuša.

Spomienka po päťdesiatich rokoch

Dňa 23. 8. 2018 si občania Sučian pripomenuli 50 – ročné tragické výročie okupácie Československa vojskami piatich štátov Varšavskej zmluvy pri pamätníku pripomínajúcom smrť našej občianky. Hanka Ulická bola 28. 8. 1968 asi o 13. 30 na chodníku zachytená ruským cisternovým automobilom a následne prejdená ďalšími dvoma cisternovými automobilmi. Kolóna bez zastavenia pokračovala ďalej. Okupačné vojenské autá zmarili jej mladícky rozlet, túžby, ale aj život. Augustová okupácia zastavila proces demokratizácie a odštartovala tzv. normalizáciu.
Vedenie obce si uctilo pamiatku mladej obete okupácie položením venca k pamätníku i návštevou jej hrobu na cintoríne v Sučanoch. Prítomným sa prihovorila Katarína Adamicová. Vo svojom príhovore priblížila roky „normalizácie“. V závere bola vyslovená výzva: podávať pravdivé informácie a ponúkať mladým ľuďom túto tému.

Spracovala: Mgr. Veronika Ďaďová

„Človek, ktorý má láskavé srdce a čistú dušu, bude vždy krásny, v každom období svojho života aj v starobe.“

(neznámy autor)

Priestory Kultúrneho domu v Sučanoch privítali našich seniorov, ktorí v prvom polroku dovŕšili vek 70 a viac rokov. Jubilanti boli referentkou kultúry Katarínou Mihálikovou privítaní poetickým slovom, úctu a vďaku za ich prínos pre spoločnosť, život obce vyslovil vo svojom príhovore starosta obce Vladimír Pĺžik. Slávnostné chvíle spríjemnili prítomným deti z MŠ Zvonček. Malí škôlkari si pripravili pásmo básni a piesni. Vo veselej nôte pokračovala hudobná skupina Dada. Každý oslávenec bol obdarovaný darčekom. Príjemné popoludnie strávené v kruhu rovesníkov im bude pripomínať i list od starostu obce a fotografia z tejto akcie.

Spracovala: Mgr. Veronika Ďaďová

Reprezentácia dôchodcov a matičiarov zo SUČIAN podporila podujatie

„VATRA ZVRCHOVANOSTI 2018“

V Sučanoch počasie neveštilo nič dobré, ale sľuby sa majú plniť, tak sme nasadli do autobusu a „div sa svete“, už pred Diviakmi sa obloha vyčistila a v Kremnických Baniach bolo príjemné letné sobotné popoludnie. Podujatie, v réžii Matice slovenskej, otvorili **„Mladí matičiari“** piesňou **„Hoj vlasť moja, ty zem drahá,...“**. Zúčastneným sa potom prihovorili, starosta obce Kremnické Bane, primátor mesta Kremnice, predseda Matice slovenskej Marián GEŠPER a predseda MO MS v Kremnici Milan Rybársky. Súbor seniorov z Partizánskeho predviedol v prvej časti svojho vystúpenia niekoľko „národných, oslavných“ piesní a v druhej časti v doprovode s harmonikou piesne ľudové. Mladí matičiari na záver úvodnej časti rozospievali publikum hymnou matičiarov **„Kto za pravdu horí...“**. Nasledovalo zapálenie VATRY na blízkom kopci a nastúpil súbor **SUČIANKA** so svojím polhodinovým programom **„Ej hora, hora, zelená hora...“**. Pohostenie účinkujúcich bolo samozrejmosťou.

Text: Ján Šteuček
Foto: Ctibor Pročka

Sučanci v Prahe

SZPB a JD - Sučany usporiadali jednodňový výlet do stovežatej Prahy. Päťhodinová cesta vlakom v družnej debate prešla rýchlo. Do Prahy sme pricestovali napoludnie. Z Hlavnej stanice sme prešli na Václavské námestie k soche svätého Václava. Rušnými bočnými uličkami sme prechádzali k Orloju, ktorý je momentálne v rekonštrukcii. Posilnení špecialitami českej kuchyne sme pokračovali na Karlov most. Pokochali sme sa najstarším zachovalým kamenným mostom cez Vltavu. Popozerali sme si 30 sôch svätcov. Okrem peších turistov tu boli maliari, hudobníci, animátori, ktorí zabávali turistov. Tu sme sa rozdelili, lebo časť našej skupiny sa chcela previesť loďou po Vltave. Ostatní pokračovali na Pražský hrad. Niektoré uličky boli pre práve prebiehajúce cyklistické preteky ,,Pražské Schody“ uzavreté, no nás to neodradilo. Pri hrade sme si pozreli nádherný výhľad na Prahu, výmenu stráži a katedrálu Sv.Víta. Večer sme sa na Václavskom námestí všetci stretli, aby sme sa s novými zážitkami a dojmami vrátili domov.

Text a foto: Pročková Danuša

Sučanci - po trase partizánskeho oddielu Kosťu Danilova

ZO SZPB Sučany usporiadal 21. 7. 2018 poznávací zájazd na partizánske miesta a základne SNP s účasťou Sučianského partizánskeho oddielu, ktorému velil Konštantín Danilov.

Trasa zájazdu – I. časť – Obec Jasenie a Lomnistá dolina.
V Jasení, pri pamätníku SNP, nás čakala p. starostka Mgr. Miroslava Pravotiaková , predseda ZO SZPB Jozef Babka, tajomník Kordiková Elena a priami účastníci SNP 92 ročný Jozef Bakoš a Paučo Jozef.
Po uvítacích prejavoch nasledovalo položenie kytice a zapálenie kahancov. V čase voľnej debaty si funkcionári vymenili darčekové predmety obcí. Jozef Bakoš spomínal, ako sa stretol s partizánstvom pri výsadku 22 člennej partizánskej organizovanej skupiny nad Prašivou zo 7. na 8. augusta 1944, z ktorej sa stala trojtisícová I. Stalinová partizánska brigáda. Vtedy vynášali zbrane z Kyslej na Jasenskú hoľu – to mal 18 rokov. Bolo treba zásobovať a v zime bolo snehu do výšky vyše metra. Keď človek prežije hrôzu, tak potom s ňou už stále žije. Po tejto úvodnej akcii, nasledoval presun Lomnistou dolinou na miesta zimného partizánskeho hlavného štábu gen. Asmolova.
V Jasenianskej doline pôsobili sovietski a slovenskí partizáni, ktorí boli vysadení ešte pred SNP na Latiborskej holi. Na Jasenianskych holiach mal štáb kpt. Jegorov a boli tu sklady streliva. Od prvej polovice novembra 1944 sa v Lomnistej doline utáboril Hlavný štáb partizánskeho hnutia na Slovensku, odkiaľ viedol celú zimu operácie všetkých partizánskych jednotiek v priestoroch Nízkych Tatier a Slovenského Rudohoria. Štáb viedol plukovník Sovietskej armády Alexej N. Asmolov.
Vychádzala tu Pravda, vydávali sa letáky. Pri prechode cez Chabenec 10. 11. 1944 – tu zahynul Ján Šverma a asi 100 partizánov. V Lomnistej doline boli umiestnené zimné tábory kpt. Jegorova, Kaličenkov prápor, **4.partizánsky pluk Danilov**, vojenské jednotky 2.taktickej skupiny a 2.čs.paradesantná brigáda.
Občania Jasenia sa obetavo starali o zásobovanie partizánov v Lomnistej doline. Obec bola oslobodená 21.3.1945.
Sučianky partizánsky oddiel v čase krutých bojov o Sučany dňa 14.9.1944 prevzal pod velenie od Jozefa Brveníka ruský partizán Konštantín Danilov (Kosťa). Jednotku zorganizoval na III. rotu Suvorova, ktorá patrila k I. Slovenskej partizánskej brigáde M.R. Štefánika a velil jej nadpor. Peter Alexejevič Veličko.
Po bojoch o Dolný Turiec sa 22.sept. jednotka presunula do Jánovej Lehoty a Kupče pri Svätom kríži nad Hronom. Dňa 1.októbra sa zúčastnila vojenskej prehliadky celej brigády v Detve. Po zorganizovaní bola rota so 103 partizánmi znova nasadená do bojov pri Šule, Hornom Tisovníku, Brusne a Oremláze. Pri presune cez Prašivú na Liptov bojovala v Korytnici, kde padol 17 ročný J. Marček a 19 členov padlo do nemeckého zajatia. Po ďalších útrapách bola Danilova skupina doplnená na pluk a sídlila v Lomnistej doline, kde bola poverená strážením zimného partizánskeho tábora A .N. Asmolova. Pri oslobodzovaní Červenou armádou bola ešte nasadená do bojov o Telgárt. V Lomnistej doline na miestach táborov sme si uctili pamätníky a prezreli Asmolovovu chatu – múzeum.

Trasa zájazdu II. časť – Navštívili sme aj Čierny Balog a previezli sa na Čiernohronskej železnici - Vydrovo s pochôdzkou lesníckym skanzenom a poklonou pri pamätníkoch vojny a SNP - neznámy partizán.
Ďakujem za výbornú organizáciu členom výboru ZO SZPB zvlášť tajomníčke Bc. Miroslave Balážovej a samozrejme aj dokumentaristom a vedúcim skupín. Vážime si účasť predsedu OblV. SZPB V Martine Radomíra Žingora .
Zájazd s 50-timi účastníkmi bol adresný a splnil svoje poslanie.
Ďakujem aj za príjemnú cestu vodičovi autobusu Miroslavovi Sobekovi.

Predseda ZO SZPB v Sučanoch Martin Matula

Text: Martin Matula
Foto: Ctibor Pročka

Hudobno – spevácky súbor SUČIANKA

Hudobno – spevácky súbor SUČIANKA reprezentoval obec Sučany, Základnú organizáciu JDS Sučany a Okresnú organizáciu JDS Martin na **KRAJSKEJ PREHLIADKE SÚBOROV SENIOROV** 1.augusta 2018 v BYTČI. K novým, celkom vydareným krojom, dobre pristali aj „vypožičané“ mužské čižmy. Pripravený program, precízne skomponovaný z krátkych (dvojveršových) replík poväčšine menej známych ľudových piesní, bol predvedený bezchybne. Pasáže pre ženskú časť sa striedali s mužskými aj spoločnými časťami, čo dodávalo programu pôsobivý, na záver aj prekvapujúci efekt. No odbornú porotu to neoslovilo, lebo na **CELOSLOVENSKÚ PREHLIADKU** spomedzi 14 účinkujúcich súborov vybrala **súbor KOLÁROVICE** (okr. Bytča). Organizačne, pod taktovkou predsedu OO JDS Bytča Mgr. Uríčka, za výdatnej pomoci primátora a prednostky mesta Bytča, bolo podujatie pripravené na vysokej úrovni.
Prehliadky sa zúčastnili a svoje majstrovstvo predviedli v tomto poradí nasledujúce kolektívy:
SUČIANKA zo Sučian okr. Martin, **SALATÍN,** spev skupina **z Lipt. Mikuláša,** tanečná skupina **SENIORKA** zo Závažnej Poruby, skupina **KOLÁROVICE** okr. Bytča, skupina **ZBOROVANKA**, skupina **JAVORNÍK** zo Štiavnika, **VESELOVSKÍ SENIORI** z Orav. Veselého, **MALOČEPČIANKY** okr. Turč. Teplice, skupina **LÚČINA** z Dol. Vadičova, **TANEČNÁ COUNTRI SKUPINA** z Liptovskej Teplej, skupina **LÚČANKA** z Liet. Lúčky, skupina **PÁRNIČAN**, skupina **SENKOVÉ** z Podbiela.

Text : Ján Šteuček
Foto : Ctibor Pročka

Stretnutie s urbárnikmi v Sučanoch

Členovia PZ Jarolím Sučany zorganizovali na obnovenej strelnici Pod Brezinou 3. ročník stretnutia vlastníkov poľovných pozemkov zo Sučian a hostí z Podhradia, T. Štiavničky a Turčianskych Kľačian. Všetkých prítomných hostí a členov privítal predseda PZ pán M. Rapšík a poďakoval sa za dobrú spoluprácu. Práca v revíri a starostlivosť o zver prináša dobré výsledky. Bolo vystavených niekoľko desiatok jeleních zhodov, ktoré sa našli v tomto roku v sučianskych lesoch. Náš člen pán P. Lauček a najmladší vábič poľovnej zveri na Slovensku 12 ročný Marko Dubovec, predviedli ukážku vábenia poľovnej zveri, ktorú poľovníci používajú pri love. Predvádza sa na poľovníckych súťažiach a rôznych akciách. Poľovníci uvarili dobrý guláš z diviny a na dobrú náladu hral

DJ Mirko. Stretnutiu prialo aj pekné počasie a všetci veria, že sa o rok znova stretnú.

text a foto: Pročková Danuša

Obnova vstupného priestoru pohrebiska obce Sučany

Na začiatku augusta sa začali stavebné práce na cintoríne s názvom Obnova vstupného priestoru pohrebiska obce Sučany. Ako prvé boli urobené búracie práce, demontáže, odstránenia existujúcich chodníkov, obrubníkov a zelene.
Po úprave terénu sa začali práce na nových chodníkoch zo zámkovej dlažby. Postupne pribúdali nové objekty ako: symbolická vstupná brána, vlajkový stožiar, lavičky, kríž, objekt úžitkovej vody, zeleň a pamätník 1. svetovej vojny. Pamätník tvorí betónová konštrukcia, obložená doskami prírodného kameňa (vápenca), na ktorej je umiestnená pamätná tabuľa s menami občanov padlými v 1. svetovej vojne.
Obnova tohto priestoru je financovaná z rozpočtu obce okrem pamätníka 1. svetovej vojny, na ktorý dostala obec Sučany finančné prostriedky z eurofondov, v rámci cezhraničného projektu „Od vzájomnosti k spoločnej štátnosti“ s obcou Jasenná v Českej republike. Cieľom projektu je pripomenúť si spoločné historické a kultúrne dedičstvo v roku 100. výročia vzniku ČSR. Spomínané obce spolu zrealizujú spoločný stolový kalendár na rok 2019, ktorý bude zachytávať obdobie prvej ČSR a v záujme nadviazania osobných kontaktov obyvateľov oboch obcí sa bude konať spomienkové stretnutie pre občanov z obce Jasenná a Sučany.

Dopĺňame naše detské ihriská

Do konca roka 2018 pribudnú v našej obci nové prvky detských ihrísk pre našich najmenších.
Dopĺňať sa budú existujúce detské ihriská. V Materskej škôlke pribudne kolotoč a zostava so šmýkačkami. Park na Komenského ulici tzv. Belov park doplní lanová pyramída na lezenie. Na Prefe sa vymení opotrebovaná hojdačka za novú a taktiež sa tam osadí kolotoč a tabuľa na kreslenie. Veríme, že detičky a ich rodičov potešia tieto novo-osadené prvky.
Na rozšírenie detských ihrísk bolo v rozpočte tento rok vyčlenených 10 tisíc eur.

Referát životného prostredia:
Ing. Miroslava Korčeková

Zberný dvor

Zberný dvor v našej obci sa nachádza na ulici Dukelských hrdinov. Je to miesto, kde občania s trvalým pobytom v Sučanoch môžu priniesť rôzne druhy odpadov ako: sklo, plast, papier, elektro zariadenia, objemný odpad, trávu, konáre, kovy, nebezpečné odpady, drevo, textil, drobný stavebný odpad a zmesový komunálny odpad. Zberný dvor je otvorený 5 dní v týždni. A to nasledovne:

Pondelok 07:00 - 15:00
Utorok zatvorené
Streda 07:00 – 17:00
Štvrtok 07:00 – 15:00
Piatok 07:00 – 14:00
Sobota 07:00 – 17:00
Nedeľa zatvorené

V zimných mesiacoch bývajú otváracie hodiny skrátené. O všetkých zmenách týkajúcich sa zberného dvora občanov informujeme prostredníctvom úradných tabúľ, rozhlasu či obecnej webovej stránky.
Občania môžu umiestňovať odpad na zberný dvor iba v rámci otváracích hodín a každý je povinný ním dovezený odpad roztriediť a nie ho vysypať na jednu hromadu. Odpad je zakázané prehadzovať cez plot, zatvorenú bránu či ukladať pred ňou.
Mali by sme si uvedomiť, že v našej obci žijeme všetci spoločne, a preto by sme mali rešpektovať určené pravidlá. Nevytriedený odpad končí v zmesovom komunálnom odpade, za ktorý všetci platíme nemalé finančné prostriedky.

Referát životného prostredia

Od sáčku k sáčku

Dnes si už mnohí z nás zvykli, že na začiatku mesiaca dostanú od svojej zberovej spoločnosti plastové vrecia určené na triedenie. No uvažovali ste niekedy nad tým, akú cestu podstúpi to vrece, ktoré sa naplní odpadom vo vašej domácnosti?

Všetko začína práve u vás doma. Pri správnom triedení končí v žltom vreci plastový odpad, akým sú PET-fľaše, obaly z pracích a čistiacich prostriedkov, ako i plastové sáčky a obaly. Zberová spoločnosť vezme zo žltých vriec vytriedené plasty, ktoré sa dotriedujú na triediacej linke. Zo zmesi plastov putujúcej na páse sa vyberajú PET fľaše, fólie (medzi nimi i samotné žlté vrece) a ostatné druhy, keďže každý má špeciálne spracovanie.

Pracovníci z pásu vyhadzujú i nečistoty, ktoré do plastov nepatria. Roztriedené druhy plastov sa po pretriedení lisujú do balíkov a odvážajú na spracovanie k recyklátorom.

Výsledkom recyklácie plastov býva tzv. regranulát, čo je vstupná surovina na výrobu nových plastov.

Plasty sa totiž väčšinou vyrábajú z malých guľôčok materiálu (granulátu), ktorý sa zohrieva a následne vytláča do foriem. Regranulát je vlastne rovnaká vstupná surovina na výrobu plastu, ktorá však nebola vytvorená z ropy, ale z vytriedeného odpadu.

Regranulát sa dodatočne „vyperie“, aby bol pripravený na ďalšiu úpravu takzvaným extrudovaním. To je výrobný proces, pri ktorom je za pomoci teploty a tlaku pôvodný materiál roztavený, vytlačený do výsledného tvaru a v chladiacej vani je ochladený, potom osušený, a narezaný na požadovanú dĺžku.

Pridaním farbiva do suroviny možno novú fóliu farebne upravovať a k vám sa znova dostáva vo forme žltého vreca na odpad. Na výrobu 1 tony plastov sa spotrebuje až 2,5 tony ropy. Toto množstvo ropy je možné nahradiť 1,2 tonami zberových plastov. Pri takejto recyklácii dochádza k 97% úspore energií oproti výrobe z ropy. Ďalší dôvod, prečo sa oplatí odpad triediť a recyklovať. Preto vy len trieďte a o ostatné sa postaráme my.

Kompostovanie

- Počas celého procesu kontrolujeme vlhkosť kompostu. Ak stlačíme dobre premiešaný materiál v dlani, nemala by nám spomedzi prstov vytekať voda (max. 2-3 kvapky). Keď dlaň otvoríme, materiál by mal zostať stlačený (nemal by sa rozsypať). Podľa potreby kompost dovlhčíme alebo pridáme suchý savý materiál. Pri vlhčení je vhodné kompost aj prekopať. Zabezpečíme tak prevlhčenie celého kompostu, nielen jeho vrchnej časti.
- Aby kompostovací proces prebiehal správne, musíme zabezpečiť dostatočné prevzdušnenie kompostovaného materiálu (kompostovací proces nesmie smrdieť). To dosiahneme vytvorením dostatočného množstva otvorov na zásobníku a minimálne 2 až 3x ročne prekopávaním (prehadzovaním) kompostu. Prekopávanie výrazne urýchľuje rozklad.
- Ak sme dobre založili kompostovaciu kopu, mala by nám pri dostatku materiálu (0,5 až 1m^3) do 1-3 dní vystúpiť jej teplota na 40 až 60°C. Táto teplota sa môže v komposte udržať niekoľko dní až týždňov. Vysoké teploty urýchľujú rozklad a pomáhajú ničiť klíčivosť semien a choroboplodné zárodky.
- Kompostovaný materiál môžeme premiešavať s malým množstvom zeminy (nie je to však nevyhnutné). Jej váhový podiel by nemal byť väčší ako 10%. Zemina obsahuje mikroorganizmy, ktoré napomáhajú rozkladným procesom; dokáže viazať vlhkosť a pomaly ju uvoľňovať do okolia; napomáha pri vzniku jemnej hrudkovitej štruktúry a výrazne dokáže viazať aj zápach.
- Po dodržaní vyššie popísaných pravidiel môžeme kompost vyrobiť už za 3 až 6 mesiacov. Ak ich nedodržíme, doba kompostovania sa môže predĺžiť na 1 až 2 roky.
- Pred použitím kompost preosejme a nespracované časti vložíme do novej kopy.

Kedy je kompost zrelý?

Do nádobky s vlhkým kompostom vysejeme semienka žeruchy siatej. Ak nám počas týždňa väčšina semien vyklíči, znamená to, že kompost už neobsahuje nijaké látky škodlivé pre rastliny a môžeme ho už použiť v záhrade. Intenzívne zelené klíčne lístky svedčia o vyzretom komposte, zatiaľ čo žlté alebo hnedé lístky o surovom. Ak vyklíči len málo semien, musí sa kompost podrobiť ešte ďalšiemu rozkladu.

Ako využiť hotový kompost?

Vyzretý kompost je hnedej až tmavohnedej farby, jemnej hrudkovitej štruktúry, nezapácha, ale vonia ako lesná pôda. Jeho prednosti sú v tom, že má schopnosť zadržiavať vodu v pôde, prevzdušňovať ju a zásobovať ju živinami. Surový kompost, ktorý ešte nie je úplne rozložený, aplikujeme na pôdu na jeseň. Vyzretý kompost môžeme aplikovať kedykoľvek napr. pri výseve; výsadbe priesad, stromov a kríkov; hnojenie trávnikov a záhrad. Kompost má pH neutrálne a preto nie je vhodný ku kyslomilným rastlinám ako sú napr. čučoriedky, azalky.

Kompost nikdy nezaorávame, len ho jemne zapravíme do zeme. Na dostatočné zásobenie pôdy živinami stačí pre väčšinu pestovaných rastlín 1 cm vrstva kompostu ročne. Potrebujeme k tomu 10 litrov kompostu na 1 m^2 pôdy.

Dôležité upozornenia?

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch **zakazuje** pod hrozbou vysokej pokuty biologický odpad z údržby verejnej a súkromnej zelene a záhrad (vrátane cintorínov):

- spaľovať,
- vyhadzovať na nelegálne (čierne) skládky,
- ukladať do zberových nádob na zmesový komunálny odpad a odvážať ich na skládky odpadov.

Viac informácií o kompostovaní nájdete na **www.kompost.sk**.

Tento leták pripravilo pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky občianske združenie Priatelia Zeme – SPZ.

Priatelia Zeme SPZ

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri.

foto: pixabay.com

Kompostovanie

Kompostovanie je spôsob, ako si môžeme svojpomocne vyrobiť z biologického odpadu kvalitný kompost – organické hnojivo, ktoré je ideálne pre pestovanie rastlín. Pomocou neho vrátime späť do pôdy živiny, ktoré sme z nej predtým pri pestovaní odobrali.

Kompostovisko by nemalo chýbať v žiadnej modernej domácnosti!

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čo sa dá kompostovať

Kompostovať môžeme všetky biologické odpady, ktoré vznikajú v domácnosti, záhrade, na poli alebo pri chove hospodárskych zvierat. Ideálna je mnohoraká zmes najrozličnejších materiálov, ktorú musíme vhodne upraviť (podrviť, posekať, zvlhčiť, atď.) a dobre premiešať.

Do kompostoviska nedávame žiadne nerozložiteľné odpady (sklo, kovy, plasty, chemické prostriedky, lieky, oleje, jednorazové plienky), zvyšky varených jedál, mliečne výrobky, mäso, kosti a ryby (lákajú zvieratá, skoro podliehajú skazeniu a potom nepríjemne zapáchajú), popol z uhlia, zvyšky z lakovaného a natieraného dreva a drevotriesky, výkaly mäsožravých a chorých zvierat.

Klíčivosť húževnatých burín a ich semien zničíme, ak ich necháme pred kompostovaním skvasiť v nádobe s vodou. V lete nám na to stačí cca 15 – 20 dní (kým sa neprestane v nádobe tvoriť pri miešaní pena).

Tabuľka: Príklady materiálov vhodných na kompostovanie

Dusíkaté materiály (mäkké, zelené a šťavnaté materiály)	**Uhlíkaté materiály** (tvrdé, hnedé a suché materiály)
Zvyšky z čistenia ovocia a zeleniny	Seno
Zvyšky rastlinných jedál	Kôstky, makovice
Tráva, zvädnuté kvety	Suché zvyšky z pestovania
Vypletá burina	Konáre, štiepka, hobliny, piliny
Hnoj a trus hospodárskych zvierat	Lístie (aj orechové), ihličie
Čaj, kávová usadenina	Kukuričné klasy a stonky
Znehodnotené potraviny	Papierové obrúsky a vreckovky
Zhnité ovocie a zelenina	Škrupiny z vajec a orechov
Zelené zvyšky z pestovania	Popol z dreva

Ako a kde si založiť kompostovisko?

Pri umiestňovaní kompostoviska je vhodné dodržať niektoré zásady a odporúčania. Zabezpečme:

- kontakt kompostovaného materiálu so zemou. Sprístupníme ho tak pôdnym organizmom (dážďovkám, roztočom, mikroorganizmom), ktoré ho rozkladajú;
- aby donášková vzdialenosť ku kompostovisku nebola veľmi veľká, a aby okolo neho bol dostatočný priestor na manipuláciu s náradím;
- spevnený podklad pracovného miesta (nie kompostoviska), ktorý umožní pohodlný prístup aj pri dlhodobejšom daždi;
- aby kompostovisko nebolo vystavené priamemu slnku, silnému vetru (aby sa kompost nevysušoval) a ani dažďu (prílišné zamokrenie). Preto je vhodné, ak ho umiestnime do tieňa (pod strom, živý plot, atď.) a prikryjeme ho proti dažďu (geotextíliou, strieškou, atď.);
- aby neprekážal susedom.

Najpoužívanejšie spôsoby kompostovania

Najjednoduchším spôsobom je kompostovanie v hrobli (kope). Stačí, ak materiál upravíme, premiešame a uložíme do požadovaného tvaru. Tento spôsob sa používa hlavne tam, kde je dostatok priestoru a väčšie množstvo materiálu.

Druhým, estetickejším spôsobom je kompostovanie v zásobníkoch. Tie môžu byť z rôznych materiálov (drevo, plast, pletivo, kov, betón, kameň alebo ich kombinácie). Môžeme si ich kúpiť alebo svojpomocne vyrobiť napr. z odpadových materiálov (staré nepotrebné dosky, drevené a plastové palety, staré sudy, pletivo...).

Pravidlá správneho kompostovania

- Kompostujeme iba upravený (posekaný, podrvený, nalámaný) materiál. Čím je menší, tým sa rýchlejšie rozloží.
- Nazbierané materiály neukladáme do kompostoviska vo vrstvách, ale ich navzájom zmiešavame. Platí, že mäkké, zelené a šťavnaté materiály (dusíkaté – pozri v tabuľke) musíme zmiešavať s tvrdými, hnedými a suchými materiálmi (uhlíkatými – pozri v tabuľke).
- Uhlíkaté materiály väčšinou vznikajú na záhrade v inom čase (od jesene do jari) ako dusíkaté materiály (od jari do jesene). Preto by sme si ich mali uskladniť a len postupne podľa potreby ich pridávať k vznikajúcim dusíkatým materiálom.

Jedenástky 2018

Deti do 10 rokov - prípravka
(Spolu kopalo 10)

1. Kristián Kapusta, Sučany 5 kopov
2. Miloš Maslák, Sučany 4
3. Dominik Kapusta, Sučany 3
4. Šimon Matula, Sučany 2
5. Tobias Tomka, Sučany 1

Žiaci do 15 rokov (Spolu kopalo 50)

1. Martin Homola 9 kopov
2. Martin Čiliak 8 kopov
3. Matej Segeč 6
4. Jakub Kočalka 5
5. Martin Bukovský 4

Ženy (Spolu 16)

1. Dominika Mušková, Sučany 7 kopov
2. Libuša Hirčáková, Sučany 6
3. Nikola Mišotová, Martin 3
4. Janka Turčanová, Turany 2
5. Veronika Zelienková, Hubová 1

Hlavná kategória

1. Michal Noga, Šútovo 5 zákl. + 12 finále
2. Matúš Dubovec, Turany 5 zákl. + 11 finále
3. Emil LeGiang, Žilina 5 zákl.+8 finále
4. Michal Pánči, Martin 5 zákl.+7 finále
5. Jakub Roštek, Švošov 5 zákl.+6 finále
6. Peter Kulich, Turčianska Štiavnička 5 zákl.+6 finále
7. Peter Bezák, Dolný Hričov 5 zákl. + 5 finále
8. Lukáš Čiljak, Sučany 5 zákl. + 4 finále
9. Marián Sumka, Belá 5 zákl.+4 finále
10. Patrik Bodorík, Turčianska Štiavnička F5 zákl.+ 3 finále

Memoriál Petra Gierta vo volejbale

Dňa 7. apríla 2018 sa v telocvični Základnej školy SNP v Sučanoch konal v poradí už siedmy ročník volejbalového turnaja za účasti štyroch najlepších družstiev Zboru väzenskej a justičnej stráže na Slovensku. Tento turnaj je venovaný pamiatke na všestranného športovca, výborného priateľa a bývalého príslušníka Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch Mgr. Petra Gierta. Peter stihol prejsť len krátky úsek svojej životnej cesty a v roku 2011 svoju rodinu, všetkých priateľov a spolupracovníkov v mladom veku opustil. Boli to práve jeho bývalí kolegovia - športovci, ktorí sa pred siedmimi rokmi rozhodli, že toto športové podujatie sa bude uskutočňovať každý rok ako „Memoriál Petra Gierta vo volejbale“.

Peter Giert sa už od útleho detstva aktívne venoval viacerým športom – hlavne futbalu, ale aj hádzanej, džudu, basketbalu a ďalším športom, v ktorých dosiahol veľa úspechov a ocenení. V roku 1998 sa stal historicky prvým víťazom I. ročníka v strieľaní jedenástok, ktoré sa uskutočnilo ešte na starom futbalovom ihrisku. Rekreačne sa venoval turistike, lyžovaniu a bol aj vášnivým hubárom. Vzorne a so športovým zanietením, ktoré sa bezprostredne spájalo s jeho osobnostnými vlastnosťami reprezentoval školy, rodnú obec a v neposlednej rade aj svojho zamestnávateľa najmä vo volejbale a futbale.

Pomerne krátky život Petra Gierta bol aj tak prežitý veľmi plodne, v neúnavnej práci pre svojich blízkych, pre obec a pre celú spoločnosť. Každý, kto ho poznal, bude naňho vždy spomínať s úctou ako na človeka, ktorý vedel, prečo žije, ktorý si vzorne plnil povinnosti, bol oporou svojich blízkych a priateľov. Nežil len pre seba. Žil pre tých, ktorí ho obklopovali. Žiaľ už sa nemôže tešiťzo svojej rodinky, hlavne z výborných športových, najmä futbalových výkonov a úspechov, svojho syna Peťka, ktorého nadovšetko miloval.

Turnaja sa zúčastnili volejbalové družstvá príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže z B. Bystrice - Kráľovej, Nitry, Levoče a domácich Sučian. Hralo sa systémom každý s každým a všetky zápasy mali veľmi dobrú úroveň. Tento ročník vyhrali volejbalisti z Levoče, ale poradie víťazov v predchádzajúcich rokoch sa často menilo. V konečnom dôsledku zvíťazili všetci, ktorí si pri športe prišli uctiť pamiatku Petra Gierta.

Pravidelne každý ročník tohoto podujatia býva veľmi dobre pripravený aj po materiálnej stránke. Nechýbalo pestré a bohaté občerstvenie, ako aj niekoľko druhov výborných domácich koláčov, ktoré rok čo rok napečie Petrova mama pani Marta Giertová. V závere turnaja, tak ako každý rok, boli ocenení všetci účastníci hodnotnými cenami.

Poďakovanie patrí jednak vedeniu ústavu, hlavne zanieteným športovcom – bývalým kolegom, rodinným príslušníkom, sponzorom pánovi Ľubomírovi Kubalovi, Ing. Borisovi Morgošovi, Ľudovítovi Chalupkovi, Jánovi Saňovi a v neposlednom rade aj obci Sučany. Starosta obce Ing. Vladimír Plžik nielenže prispel na túto akciu materiálnymi cenami, ale aj svojou osobnou účasťou prišiel povzbudiť súťažiacich a zároveň si aj uctiť pamiatku sučianskeho rodáka, ktorého roky osobne poznal.

Ďalší ročník memoriálu sa bude konať v apríli roku 2019. Veríme, že aj na základe tohoto príspevku, väčšej informovanosti a propagácie sa na tejto akcii okrem usporiadateľov a samotných športovcov zúčastnia aj tí občania Sučian, ktorí Petra Gierta poznali a možno aj iní, ktorí majú vzťah k športu, hlavne k volejbalu, ktorý má v obci už viac ako päťdesiatročnú históriu.

Text a foto: PhDr. Miloš Bella

Realizované investície – leto 2018

– Prístavba hasičskej zbrojnice: Stavebné práce prebiehajú na prístavbe garáží pre hasičskú techniku. Celková investícia je vo výške 65 700 €, z čoho cca 45 % bude prefinancované z nenávratnej dotácie, ktorú obec získala od Ministerstva vnútra SR.

– Šatne pre FO: Stavebné práce boli ukončené aj v areáli nového futbalového ihriska. Hneď vedľa kolkárne boli vybudované kontajnerové šatne a sociálne zázemie pre futbalistov. Náklady na stavbu boli vo výške 77 070 €, z toho cca 25% bolo financované z dotácie získanej od Slovenského futbalového zväzu z Národného športového projektu výstavby, rekonštrukcie a dobudovania futbalovej infraštruktúry.

– V týchto dňoch sa začínajú práce na príprave staveniska pre **Bytový dom na Hradiskách**. Rekonštrukciou schátranej budovy, ktorá je už desaťročia strašiakom tejto časti obce tak v budúcom kalendárnom roku získa obec 40 nových nájomných bytov. Z toho budú 3 jednoizbové, 19 dvojizbových a 8 trojizbových. Celkové náklady na stavbu a súvisiacu technickú vybavenosť budú predstavovať cca 2 166 000 €. Na prefinancovanie stavby získala obec úver od Štátneho fondu rozvoja bývania vo výške 1 123 750 € pri úrokovej miere 1%, na dobu 30 rokov. Cca 36 % nákladov bude uhradených zo získanej nenávratnej dotácie od Ministerstva dopravy a výstavby SR. Zvyšných cca 13 % uhradí obec z vlastných zdrojov.

– Rekonštrukcia miestnych komunikácií: V priebehu mesiaca júl boli realizované práce na rekonštrukcii cca 9600 m^2 asfaltového povrchu najkritickejších úsekov ciest v našej obci, konkrétne na Ulici 29. augusta, časti Ulice Československej armády a časti Ulice Ďurka Langsfelda. Náklady na stavbu predstavovali cca 133 650 €. Obec ich financovala z vlastných zdrojov.

Ing. J. Bednáriková, stavebný referát

Václav Dvořáček

1924 – 1966

Václav Dvořáček koncom 40tych rokov 20. storočia /1949-1951/ spolu s priateľmi zo Sučian postavil zo zvyškov chaty pod Meškalkou maličký zrub. Uvedená chatka symbolizovala túžbu Sučancov po novej chate. Po tragickom skone Venda ako Václava volali priatelia, pomenovali chatku Vendovka. Aj vďaka tejto chatke a Vendovi prežila turistika najťažšie obdobie počas svojej existencie a tento rok oslávili členovia 90 rokov od založenia klubu.
Doc. Ing. Václav Dvořáček študoval na gymnáziu v Žiline, no jeho štúdium prerušil odchod k partizánom. Bol členom partizánskej brigády M. R. Štefánika – Suvorovov oddiel. Bojoval v okolí Martina, na Strečne, Sučanoch, Štiavničke, Detve a pri Žiari nad Hronom ako strelec ťažkého guľometu. Bol zajatý a uväznený v koncentračnom tábore Sagan – Horné Sliezko – Nemecko. Začiatkom januára 1945 pri evakuácii lágru sa mu podarilo újsť. Po príchode domov dokončil stredoškolské vzdelanie a v Prahe vyštudoval odbor strojné inžinierstvo. Pracoval ako technický inšpektor pre zdvihadlá, neskôr ako vedúci katedry mechanizácie. Pri pracovnej ceste, vykonanie technického dozoru spadnutej sedacej lanovky vo Vysokých Tatrách, pri ktorej došlo k úmrtiu dvoch ľudí, mal nehodu a tragicky zahynul.

Bezplatná právna poradòa privítala svojho už 200. návštevnika

Bezplatná právna poradňa, ktorú obec Sučany zriadila v roku 2015, stihla do tohto leta pomôcť už 200 obyvateľom Sučian. Cieľom tejto služby je pomôcť najmä ohrozeným skupinám obyvateľstva, ako sú seniori, ľudia s nízkymi príjmami, slobodné matky či mladé rodiny. Právnik je k dispozícii v budove Robotníckeho domu **v stredu od 14.00 h do 16.00 h** pre obyvateľov Sučian bez potreby sa vopred objednávať. Poradenstvo sa týka rodinného a dedičského práva, v majetkovo-právnych problémoch, pracovnoprávnych a susedských vzťahov, ochrany spotrebiteľa a exekúcií a je poskytované formou osobnej konzultácie.

Text: Mgr. Eva Belicová

Jedáleň v Materskej škole

V Materskej škole na Hurbanovej ulici bola zrealizovaná prestavba priestorov z bývalých skladov na peknú jedáleň pre deti s novými stolmi a stoličkami. Do kuchyne pribudli aj rôzne nové kuchynské stroje a zariadenia, nová umývačka riadu a ohrevný pult na jedlá a taniere.
Od nového školského roku 2018/2019 sa tak budú deti stravovať v novej jedálni, kde pre nich budú pripravovať pani kuchárky chutné jedlá.
Deti sa naučia správnemu stolovaniu a triedy sa budú striedať v dvoch etapách.
Naše školské stravovanie sa snaží o :
– pestrosť stravy a dostatok vitamínov,
– dodržiavanie pitného režimu – podávanie čaju bez cukru.

Materská škola je zapojená do Mliečneho programu a aj do projektu Školské ovocie.

Vedúca ŠJ MŠ: Andrea Zvodová, riaditeľka MŠ: Mgr. Andrea Krčulová

Spoznaj Slovensko - 7. výlet

Je sobota ráno a členom krúžku Spoznaj Slovensko opäť zvonia budíky veľmi zavčasu. Znamená to jediné - ide sa na výlet.
Po ceste vlakom nasadáme do zubačky na zastávku Štrbské Pleso, aby sme sa mohli pustiť do príjemnej prechádzky našimi veľhorami. Po obdivovaní okolitej prírody a krásnych výhľadoch ho zrazu zbadáme. Z výšky 30 metrov pred nás dopadá voda mohutného a majestátneho vodopádu Skok. Patrí vraj medzi tri najkrajšie tatranské vodopády a my s tým len môžeme súhlasiť. Desiatujeme pri zurčiacej vode a neraz sa stane, že kvapky vodopádu dopadnú aj na nás, hoci sme v dostatočnej vzdialenosti. Po prezretí okolia, ale i blízkosti vodopádu (pokiaľ nás kvapky pustia), si ešte pozrieme nádherne čisté jazierko, ktoré vytvára prúd vody z vodopádu.
Cestou stretáme mnoho známych tvárí - dnes je v Tatrách športový deň s podporou televízie JOJ, preto sa niektorým z nás podarí porozprávať či odfotiť s hercami alebo moderátormi. Keďže sme v Štrbskom Plese, nemôžeme vynechať ani dominantu tohto miesta - samotné Štrbské pleso.
Návrat z hôr sme stihli presne pred búrkou, ktorú prečkáme v miestnej reštaurácii a plní nových zážitkov sa vraciame späť domov.

Petra Palubjaková

Týždeň modrého gombíka

V dňoch 14. - 20. mája sa aj na našej škole uskutočnila verejná zbierka , ktorej cieľom je zabezpečiť humanitárnu pomoc pre deti na Ukrajine, ktoré žijú v oblastiach zasiahnutých vojnovým konfliktom, prichádzajú o domovy, školy, detstvo.
Záplava modrých gombíkov rozžiarila naše triedy aj naše srdcia pocitom, že sme aj my pomohli tým, ktorí to potrebujú. A to je najviac :-)
Vyzbieralo sa 129,77 eur.
Všetkým, ktorí prispeli, v mene organizácie UNICEF, úprimne ďakujeme.
NAŠA POMOC MÁ ZMYSEL.

Mgr. Gabriela Pančáková

Literárna exkurzia - Liptov 8. ročník

Dňa 14. 5. 2018 sme my, žiaci ôsmeho ročníka, neostali sedieť v školských laviciach a vybrali sme sa spoznávať literárne miesta, ktoré ponúka región Liptov.
Našou prvou zastávkou bolo Múzeum J. Kráľa v Liptovskom Mikuláši. Dozvedeli sme sa veľa nových informácií zo života nášho najrevolučnejšieho štúrovského básnika a národného buditeľa. Súčasťou múzea bola aj stredoveká mučiareň. Ďalšie časti expozícií súviseli s minulosťou Liptovského Mikuláša, známou legendou Jánošíkom, holokaustom, starým remeslom garbiarstvom. Pokračovali sme návštevou historickej budovy Tatrín, predchodcu Matice slovenskej. Pripomenuli sme si aj Žiadosti slovenského národa, ktoré už väčšina z nás poznala z hodín dejepisu. Po prestávke sme sa presunuli do Vrbice, konkrétne do rodného domu spisovateľov, súrodencov, Márie a Martina Rázusovcov. Opäť sme sa podozvedali zaujímavosti, o ktorých sme predtým nevedeli. Obdivuhodné je, že sa v súčasnosti v tomto dome nachádza takzvaný Rázusovie klub spisovateľov, ktorý má zásluhu na vytvorení ich malej rôznorodej knižnice. Po skončení prehliadky domu sme sa vybrali na Háj, odkiaľ sa nám naskytol nezabudnuteľný panoramatický pohľad na okolitú Liptovskú kotlinu. Háj je vlastne najväčším vojenským pohrebiskom s 15 m vysokým pamätníkom, ktorý je venovaný československým vojakom, ktorí padli počas 2. svetovej vojny. Naším posledným cieľom bol Ružomberok. Tu sme sa mali ísť pozrieť do Galérie Ľ. Fullu, ktorá bola, bohužiaľ, v pondelok zatvorená. No z dobrej nálady nám to neubralo, a tak sme sa rozhodli aspoň trochu spoznať mesto. Počasie nám celý deň prialo a domov sme sa vrátili plní príjemných zážitkov.

Literárna exkurzia - 6. ročník

Dňa 29. 5. 2018 sa žiaci 6. ročníka rozhodli využiť krásne počasie a navštívili mesto Banská Bystrica. Naplánovanú mali literárno-hudobnú exkurziu v Štátnej vedeckej knižnici. Po vystúpení z vlaku sa najprv prešli v parku pri Múzeu SNP a obdivovali tanky a delá z 2. svetovej vojny. Potom ich privítal Gašparko v Bábkarskom salóne, kde sa nielen dozvedeli rôzne zaujímavosti o bábkach, ale mohli si aj vyskúšať ich vodenie. Keď sa do vôle zahrali, presunuli sa do Múzea ľudových hudobných nástrojov. Že na signálnej fujare vôbec nie je ľahké vylúdiť ten správny zvuk, si mohli viacerí vyskúšať na vlastnej koži. Ale keď im to pani učiteľka ukázala a vysvetlila, ako na vec, tak to zrazu šlo. Okrem známych nástrojov sa oboznámili aj s názvami ako buntoš, kuľaga, osekanec, či ninera. Čas bol veľmi tolerantný, a tak mali možnosť aj prebádať krásne banskobystrické námestie SNP a pri fontáne zlikvidovať zásoby ruksakov, aby sa ľahšie kráčalo domov. To sa ukázalo ako veľmi výhodný ťah, keďže vlak meškal 20 minút a museli sa rýchlo presunúť na čakajúci prípoj do Sučian. Domov sa vrátili vysmiati s hromadou nových zážitkov a očakávaním, čo zažijú opäť budúci rok.

Mgr. Daniela Gregová

Slávnostné ukončenie školského roka

Slávnostné ukončenie školského roka 2017/2018 sa konalo 29. 6. 2018 o 8:00 pred budovou školy.
Po príhovore pani riaditeľky boli odmenení žiaci, ktorí úspešne reprezentovali školu na rôznych podujatiach v okresných a krajských súťažiach. Cenu starostu obce Sučany za vzornú reprezentáciu obce a školy prevzali žiačky 9. ročníka : Gitka Hüberová, Julka Stehlíková a Mirka Vladárová .
Na záver sme sa všetci rozlúčili so všetkými žiakmi 9.ročníka, ktorí, dúfajme, budú úspešne pokračovať v ďalšom štúdiu na stredných školách.
Samotní deviataci si pod vedením svojich triednych učiteliek Mgr. Hanákovej a Mgr. Janíkovej pripravili krátky rozlúčkový program, pri ktorom niektorým z nás tiekli slzy po tvári pri spomienkach na spoločne prežité chvíle na našej škole.
Po odovzdaní vysvedčení sme si ešte naposledy zaspievali spoločnú pieseň s deviatakmi a všetci sa spoločne tešíme na PRÁZDNINY!

Otec a synovia

Spomienka na Ondreja Hodžu

V príspevku chcem pripomenúť a spomenúť na otca Milana Hodžu Ondreja, 28. júla uplynulo 130 rokov od jeho smrti.
Narodil sa 15.septembra 1819 v Rakši, zomrel v Sučanoch 28. júla 1888. Na podnet brata Michala Miloslava známeho štúrovca vyštudoval teológiu na Evanjelickom lýceu v Bratislave a štúdium ukončil na univerzite v Halle.
Bol spoluzakladateľ spolku Tatrín. Podpísal osvedčenie za slovenčinu a jej uvedenie do života bránil v jazykových polemikách. Zúčastnil sa na prijatí Žiadostí slovenského národa v Liptovskom Mikuláši v roku1848. Po verejných vystúpeniach na ich podporu bol zatknutý v Sučanoch, väznený v Martine a Banskej Bystrici
Bol účastník zhromaždenia, ktoré prijalo Memorandum slovenského národa, spoluzakladateľ Matice slovenskej v roku 1863, člen jej výboru.
Ondrej Hodža bol farárom v Sučanoch od r. 1848 -1887 - 39 rokov. Bol senior Turčianskeho patentálneho seniorátu od r. 1860 a spolupracovník superintendenta K. Kuzmányho. Turčiansky senior od r. 1867. Mal významný podiel na obranách slovenských evanjelikov proti maďarizačným snahám v evanjelickej cirkvi.
Zomrel pred 130. rokmi, jeho syn Milan mal 10 rokov a začínal študovať na gymnáziu v Banskej Bystrici.
Už rok pre smrťou Ondreja Hodžu sa stal ev. farárom v Sučanoch jeho syn Ján Miloslav, starší brat Milana.
Ján Miloslav pôsobil ako farár v Sučanoch od r. 1887 až do r. 1918, 31 rokov . Desať rokov bol Turčiansky senior 1908-1918. Písal osvetové články najmä z oblasti hospodárstva, zdravovedy, ovocinárstva, záhradkárstva, včelárstva.
Dvaja Hodžovci otec a brat Milana Hodžu pôsobili ako evanjelickí farári v Sučanoch nepretržitých 70 rokov, obaja boli Turčianskymi seniormi.
Žili so svojimi rodinami , pracovali, tvorili na sučianskej fare. Slúžili našim predkom, ktorí sa na nich obracali so svojimi trápeniami, starostami, radosťami. Krstili ich, sobášili, pochovávali, modlili sa s nimi a za nich. Obaja pôsobili v Sučanoch v ťažkých časoch, otec v revolučných rokoch meruôsmych a následnej tvrdej maďarizácii, syn počas prvej svetovej vojny. Milan aj po otcovej smrti mal na fare v Sučanoch svojho brata, nestrácal kontakt s rodnou obcou a zaujímal sa o dianie v nej.
Treba si na všetkých troch Hodžovcov spomínať s úctou, dvaja okrem cirkevných aktivít, boli aj spoločensky činní a tretí významný štátnik a politik.
Všetko sa dialo na fare, ktorú dnes nazývame stará fara, pozeráme sa na ňu mnohí s dešpektom, ako na schátralú budovu, s ktorou sú len problémy, starosti. Majme k nej úctu a pristupujme k nej nielen ako k budove, v ktorej desať rokov žil Milan Hodža, ale ako k budove, kde jeho otec a brat verne slúžili nášmu cirkevnému zboru 70 rokov.
Je taká veta, že aj „múry“ vedia hovoriť, nech teda tie múry ku nám všetkým prehovoria silným hlasom.

Milena Drímalová

Srdečne Vás pozývame na

XXV. SUČIANSKY JARMOK ĽUDOVÝCH REMESIEL A SUČIANSKU ZABÍJAČKU

spojený s rozsvietením vianočného stromčeka
a príchodom Mikuláša so sladkým prekvapením pre deti

8. decembra 2018 o 10:00 hod. na Nám. SNP v Sučanoch a v RKD

Akcia je pokračovaním tradičného Sučianskeho jarmoku s bohatým kultúrnym programom, vystúpením hudobných skupín, stánkami ľudových remesiel, výbornými poľovníckymi špecialitami a gulášom. Súčasťou jarmoku je aj ukážka výroby a predaj zabíjačkových špecialít, ktoré pripraví Poľovnícke združenie Jarolím Sučany v spolupráci s Urbárskou spoločnosťou Sučany. Príde aj Mikuláš, ktorý rozdá deťom sladkosti a rozsvieti stromček. Hlavný hosť programu je skupina METALINDA.

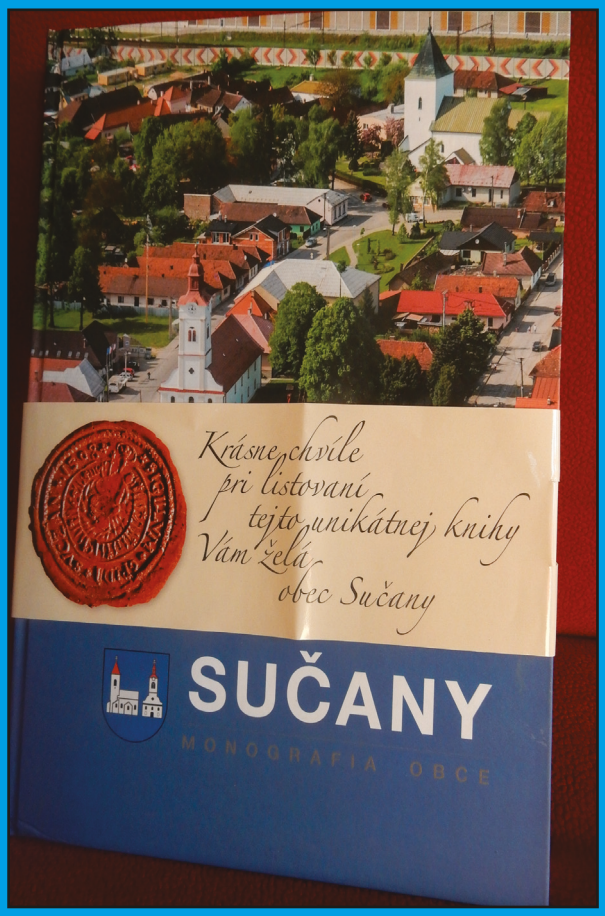

Občania si môžu zakúpiť **Monografiu obce Sučany** v predajnej cene: v množstve jeden kus pre jednu domácnosť v Sučanoch v čiastke 5 €/ks a na jej voľný predaj v čiastke 20 €/ks.